

1 februari 2008

ADVOCATENBLAD 2

Advocaten voor vreemdelingen: Zusters van Liefde?

Analyse leidraad bewerkelijke zaken

Juridische eisen aan terrorismebestrijding

Rankings gerangschikt

Procureur, niet verplicht wel zo zeker

De verplichte procureurstelling wordt afgeschaft. Streefdatum 1 september 2008.

Daarna is de keus aan u. Zelf doen, of kiest u voor zeker?

Uitbesteden kan ook na 1 september 2008 aan elk van de 19 leden van de Procureurskring. Zij gaan op de vertrouwde, deskundige wijze door met het leveren van procureursdiensten. De 19 kantoren bieden de waarborg van voortzetting van procureursdiensten in alle arrondissementen. Dan weet u zeker dat uw instructies en stukken op tijd, op de juiste plaats terecht komen.

Voor informatie: www.procureurskring.nl

procureurs
kr1n9

44/47

Rechtstatelijk strijden tegen terreur

Hoe kan een rechtsstaat zich verweren tegen terreur? De Amerikaanse juridische strijd van terreurverdachten verloopt verschrikkelijk moeizaam. Een Engelse deken trekt zijn wenkbrauwen op.

52/55

Over rol, tableau en overgangsrecht

De afschaffing van het verplicht procuraat: aandacht voor het Landelijk AdvocatenTableau dat ermee samenhangt, gevolgen voor het civiel proces en overgangsrecht. En bevindingen van een bevlogen rolwaarnemer.

61

Werken voor vreemdelingen

Advocaten halen bevestiging ook uit contacten met andere advocaten, en uit hun portemonnee. Maar vreemdelingenadvocaten? Zijn zij soms, in de woorden van Reve, Zusters van Liefde?

.....

Rankings gerangschikt

Kun je uit lijsten als Chambers en Legal 500 opmaken wie de beste is? **36**

Advocaten niet zo nuttig

zegt onderzoek over advocaat bij bestuursrechtelijk appèl. **39**

Sir Timothy Dutton QC

legt als deken steeds weer uit dat rechtspraak geen blik witte bonen is. **40**

Bewerkelijke zaken

vergoed krijgen door de Raad voor de Rechtsbijstand: bijkans onmogelijk. **50**

Tuchtrechtelijk appèl

voor alle beroepsgroepen bij één rechter, maakt advocaat afhankelijk van rechter. **58**

.....

Verder...

Column 37 » Advocaten voor advocaten 39 »

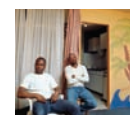
Agenda 41 » Colofon 43

[Van de deken 43](#) » [Permanente opleiding 62](#) »

[Personalia 64](#) » [Tuchtrecht 68](#)

In de volgende nummers

Konkelfoezen met de politie » Ikea-cliënt » Beroepsopleiding St. Maarten » Verlenging inverzekeringsstelling » Toezicht op trustkantoren » Audit » Ne bis in idem in de EU » Familierechtelijke en arbeidsrechtelijke belastingaspecten » Kroniek bestuursprocesrecht

*Asielzoekers in Amsterdam, augustus 2001
Omslagfoto: Auke Fleer*

Wat heb je aan Chambers, Legal 500, IFLR en PLC Which Lawyer?

Ranking the Stars

.....
Micha Kat en Vera de Leeuw, journalisten
.....

Steeds meer lijstjes pretenderen duidelijk te maken wie in de (Nederlandse) advocatuur de beste is, de slimste, de snelste, de gezaghebbendste... Wat zeggen de lijsten met al dat Engelse jargon eigenlijk over de kwaliteit van de advocaten en hun kantoren? Hoe komen ze tot stand en wie gaat eropaf? We keken naar de vier bekendste rankings.

In één week

‘Onderzoekster Elena is een dikke week in Nederland geweest’, vertelt Yvette van Aerle, die onder meer marketing doet bij Allen & Overy. ‘Ze sprak hier met zes partners. We schuiven soms een partner naar voren als we vinden dat zijn *practise group* in een te lage *tier* [kwaliteitsniveau, MK] staat. Ook brengen we af en toe een nieuwe

partner onder de aandacht. Daarom zat Hendrik-Jan Biemond dit jaar aan.’ Volgens Van Aerle neemt haar kantoor vier rankings serieus: *Chambers*, *Legal 500*, *IFLR* en *Martindale Hubbell*, dat zich op de VS richt.

Grote kantoren hebben het maar druk met deze ‘rankers’. A&O in Amsterdam heeft er zelfs iemand vrijwel geheel voor vrijgemaakt, en een schema gemaakt van wat er in welke maand precies speelt. Daarop is vermeld wanneer de vragenformulieren moeten worden ingeleverd, wanneer de interviews plaatsvinden en wanneer de ranking verschijnt (voor *Legal 500*: 1 april 2008). *Legal 500* kent 28 rechtsgebieden, daarop worden de Nederlandse kantoren onderverdeeld in vier *tiers*.

Legal 500 baseert zich op de ingezonden vragenformulieren, op interviews (waarin ook over andere kantoren wordt gesproken) en op *references* van cliënten. ‘De *references* bepalen de ranking het meest’, zegt Van Aerle. Zij noemt overigens de kwaliteit van *Legal 500* ‘wel aardig’. ‘Het is per jaar verschillend en

afhankelijk van de onderzoekers, die elkaar snel af wisselen’.

Roddelclub

Elena is ook op bezoek geweest bij Bird & Bird in Den Haag. Managing partner Marjolein Geus: ‘We hebben er één tier 1-positie, of toch of nog één? We vinden dat we tier 1 moeten zijn in intellectuele eigendom, als in Engeland en Duitsland [het kantoor is tier 2, MK], want we werken aan dezelfde zaken.’

Bird & Bird heeft elf posities, waarvan vijf tier 1 en 2. ‘Geen slechte score na zes

jaar Nederland’, zegt partner Wouter Pors. Geus: ‘De kwaliteit wordt steeds beter. Ik sta er tenminste niet meer in als de advocaat van KPN, terwijl ik juist veel tegen KPN optreed.’ Maar bevindt zich 80% van de lezers niet binnen de advocatuur, toch altijd óók een roddelclub? Pors: ‘Het gaat om die andere 20%, dat zijn internationale bedrijven die jou uitkiezen op basis van de rankings. Je krijgt niet direct de zaak, maar komt wel op hun lijstje’. Geus: ‘Bij het opstellen van shortlists voor *pitches* wordt zeker naar de rankings gekeken.’

Ook A&O ziet een ‘seri-

Zo klinken ze

Een bloemlezing uit de kwalificaties, in *Chambers*, *Legal 500* en *IFLR*.
‘They are always very helpful; on the ball and aware of the latest developments; always willing to go the extra mile’
‘Capital markets guru’
‘An established force in structured finance’
‘He’s pleasant and gets the deal done’
‘Still the icon of trade mark law in the Netherlands. He leads the practice and earns considerable kudos from his contemporaries and clients’
‘They are on top of everything happening in the market’
‘An extremely healthy deal pipeline’
‘Praised for it’s high level of reaction’
‘Has made a real splash in the Dutch IP-market’
‘Has significant resources on the ground in Amsterdam’

Column

Matthijs Kaaks

Alle deurwaarders ontvingen deze week een opmerkelijke brief van minister Hirsch

Ballin. De versoepeling van het aangiftebeleid tegen iedere vorm van smalende godslastering is niet genoeg, meende de minister, 'want het lang verbeide religieus en ethisch reveil is aangebroken en noopt thans tot bijzondere rechtspleging ter bestrijding van het nodeloos kwetsende voornemen tot het uitbrengen van beeld-, tekst-, of geluidsdragers met een inhoud welke mogelijkere wijs de godsdienstige en andere gevoelens van velen ten diepste zullen krenken.'

De regeling voorziet er in dat exploten van nog niet opgestelde dagvaardingen tegen nog niet gemaakte films, nog niet geschreven boeken, en nog niet gehouden toespraken met ingang van 1 februari 2008 bij voorrang en met korting dienen te worden betekend. Is er al wel een dagvaarding dan is het voldoende dat deze uitsluitend vorderingen bevat. De gronden komen dan later wel.

Stop de film

Prompt werd ik gebeld door de voorzitter van de stichting Stop de Film, jonkheer mr. Peur de Haas, inmiddels bekend van radio en TV. 'Wij willen de film stoppen met alle middelen rechtens', sprak hij ferm.

Ik complimenteerde hem allereerst met zijn kloeke media optreden. 'Toch heb ik de indruk', formuleerde ik behoedzaam, 'dat nog niet helemaal duidelijk is om wat voor film het nu precies gaat.'

'Dat ziet u verkeerd', riposteerde Peur de Haas onmiddellijk. 'Ook al is hij nog niet gemaakt, de film is klip en klaar.' En hij citeerde *de Volkskrant* van december vorig jaar: 'bevat voor moslims kwetsende beelden. Als dat geen bewijs is. En zo zijn er veel meer, ik heb een knipselmap vol.'

'Bent u moslim?' Vroeg ik geïnteresseerd.

'Welnee, onze stichting zet zich in voor iedereen die schade zal kunnen ondervinden van de film. Mijn vrouw en ik wonen in een huis met een rieten dak en er wonen twee moslimgezinnen in de buurt van ons dorp.'

Peur de Haas herhaalde dat hij een kort geding wilde en ook een bodemprocedure. Hij had al strafrechtelijk aangifte gedaan wegens handelingen ter voorbereiding van de film.

'Maar actie in civilibus komt harder aan. Liefst verschillende dagvaardingen tegelijk. Wat heeft u nodig?'

'Stuurt u mij eerst maar eens de statuten van de stichting.'

'Dat zal niet gaan', mompelde Peur de Haas. 'De stichting is nog niet opgericht.'

'Dan houdt het op', zei ik. Maar hij gaf zich nog niet gewonnen: 'Kunt u dan tenminste doen alsof u hem gaat dagvaarden?'

Illustratie: Dik Visser

.....
'Je krijgt niet direct de zaak, maar komt wel op hun lijstje'

euze impact' op de business. Yvette van Aerle: 'De gidsen worden veel gebruikt door partijen die in het buitenland zitten en hier een advocatenkantoor zoeken. Wij maken er gebruik van als we een cliënt moeten doorverwijzen naar een land waar ze nog niemand kennen.'

Dezelfden

Een vergelijking van *Chambers* en *PLC* leert dat steeds **De Brauw en Allen & Overy** om de eerste plaats strijden. De Brauw krijgt van *Chambers* een nummer 1-positie voor Competition/Antitrust, Corporate/M&A, Dispute Resolution, Energy & Natural Resources, Intellectual Property, Restructuring/Insolvency en TMT, IT & IT Outsourcing. Bij *PLC* scoort De Brauw daarnaast een 'leading position' op Banking & Finance en Capital Markets. Allen & Overy staat zowel bij *Chambers* als

PLC op de eerste plaats voor Banking & Finance, Capital Markets (Debt & Equity), Competition/Antitrust, Corporate/M&A, Energy & Natural Resources, TMT, IT & IT Outsourcing en TMT en Media & Telecom, maar alleen bij *PLC* daarbij nog voor Restructuring/Insolvency. **NautaDutilh**, bij *Chambers* op tier 1 voor Securitisation

Genoteerd!

Ploum Lodder Princen in Rotterdam had twee jaar na de afsplitsing van NautaDutilh in 1995, al een eerste notering in *Legal 500* te pakken, een tier 4-positie op Company & Commercial. In 1999 volgden meerdere noteringen, zoals op Arbeidsrecht (tier 3), IP (tier 3) en M&A (tier 3). Het kantoor kwam in 2005 voor het eerst terecht in *Chambers*, met een positie in tier 4 als M&A-boutique. Voor een middelgroot 'breed' kantoor als PLP is een tier 3-positie in de regel het hoogst haalbare. Het kleinere kantoor in een tier 1 is altijd een 'one trick pony', zoals Klos Morel Vos & Schaap, Brinkhof en Howrey in intellectueel eigendom.

en Dispute Resolution, staat bij PLC alleen bij Banking & Finance als leading. Clifford Chance dat van *Chambers* een eerste plaats krijgt voor Banking & Finance, scoort daarnaast bij PLC nog een hoogste plaats voor Debt & Equity en Private Equity & Venture Capital.

Een kantoor zakte op de lijst, 'following a market perception that it has decreased in visibility'

Freshfields, dat nergens een nummer 1-positie bij *Chambers* weet te veroveren, is volgens PLC leading op Competition/Antitrust en Intellectual Property. In de *Legal 500* van 2007 bezet A&O 17 tier 1- en 2-posities, twee minder dan 'aanvoerder' De Brauw en twee meer dan nummer drie, Nauta-Dutilh.

Very helpful

IFLR behoort met *Chambers*, *Legal 500* en PLC tot de 'serieuze directories', zij het

dat *IFLR* zich beperkt tot de zuiver financiële rechtsgebieden: capital markets, banking, M&A, project finance, restructuring and insolvency. Ook hier worden de kantoren weer verdeeld in vier 'tiers'. Het onderzoek wordt meestal telefonisch gedaan; 'eens in de zoveel jaar' komt er een researcher naar Nederland. Dankzij de nauwere focus kan *IFLR* veel meer details geven over de praktijkgroepen van de kantoren per rechtsgebied en veel meer deals noemen. Maar ook het voor geïnteresseerde soms bijna onbegrijpelijke jargon is nogal hevig: 'another warehousing facility was established for GMAC RFC Investments for Spanish mortgage receivables and the firm additionally helped HBOS and ING Bank on several issuances residential mortgage-backed securities'. En soms irriteren de clichés. Zo wordt de capital markets-praktijkgroep van Allen & Overy in het begin 'very helpful' genoemd en enige regels verder staat over partner Niels van den Vijver:

'described as very helpful and responsive by one client'. Is dan voor al dat geld 'behelpzaamheid' nog iets om te noemen?

Volgens de editie van 2008 is er meer onderzoek gedaan dan ooit tevoren; de plaats in de tiers wordt niet bepaald door de 'deal value or volume' van het kantoor, maar door 'the innovation, quality and complexity of the featured firm's work'. Ook in house-counsels worden actief betrokken bij het onderzoek, dat zich concentreert op de maanden maart en april.

Hard of positief

IFLR en *Chambers* delen ook awards uit voor de beste kantoren in en op diverse gebieden. Yvette van Aerle van Allen & Overy: 'Dat hebben ze heel handig gepland, tussen de directories door, zodat ze het hele jaar contact kunnen houden met de kantoren, en worden gevoed met informatie.' Af en toe kan *IFLR* hard uit de hoek komen; De Brauw moest een tier zakken bij Banking: reflecting a

perception in the market that the firm has slightly lagged behind Allen & Overy and Clifford Chance this year (...) 'they are quite old school' said one rival lawyer.' En Simmons & Simmons zakte op Capital Markets van 3 naar 4: 'following a market perception that it has decreased in visibility.'

Duco Lodder, van Ploum Lodder Princen: 'Je kunt de noteringen wel een beetje positief beïnvloeden door veel contact te onderhouden met de researchers en mooie presentaties te geven. Daar hebben we tot nu toe nog maar weinig aandacht aan besteed, maar daar gaan we via onze mensen op marketing verandering in aanbrengen.'

En hierin schemert een tip voor het kantoor dat in de ranking hogerop wil: maak één persoon per praktijkgroep verantwoordelijk voor het aanleveren van de gegevens aan de uitgevers en ga met deze in gesprek. Zo kan de betrouwbaarheid van de gegevens worden verbeterd.

Chambers

Michael Chambers and Orbach & Chambers Ltd (*Chambers* and Partners PLC). Gevestigd te Londen sinds 1969. Publicaties: *Chambers Global*, *Chambers Europe*, *Chambers USA*, *Chambers Asia*, *Chambers Latin America*, *Chambers UK*, *Chambers Student*. *Chambers* doet onderzoek in 175 landen, in 25 rechtsgebieden
Website: www.Chambersandpartners.co.uk

Legal 500

Product van uitgever Legalease uit Londen. Honderd medewerkers. Jaarlijks vier *hard copy*-edities: de *UK Legal 500* en de edities voor Europa, Midden-Oosten & Afrika, Azië Pacific en VS. Publiceert ook het tijdschrift *Legal Business* en tien specialistische juridische tijdschriften.
Website: www.legal500.com

PLC

Practical Law Company – PLC Which Lawyer? Gevestigd in Londen, sinds 1991. Publicaties: *PLC Which lawyer? Yearbook* (v/h Global Counsel 3000), *Global 50*, diverse handboeken per rechtsgebied en *PLC Magazine*. Doet onderzoek in 110 landen, in 24 rechtsgebieden.
Website: www.practicallaw.com

IFLR

De *International Finance Law Review* is een product van de Legal Media Group, in Londen, New York en HongKong, bij sommigen bekend van *Euro-money*. De *IFLR 1000 Guide to the world's leading financial law firms* is een van de acht producten.
Website: www.legelmediagroup.com

CORRECTIE: Tappen van advocaten

In het vorige nummer is in de bijdrage van Dirk Daamen ('Tappen van advocaten na Hells Angels-uitspraak. Eén zwaluw maakt nog geen zomer', in *Advocatenblad* 2008-1, p. 16-19) de naam van de publicatie weggevalen waarop hij zich deels

baseert: D. Daamen, Verdediging in vertrouwen. De bescherming van de vertrouwensrelatie tussen strafrechtadvocaat en cliënt in Nederland en Italië. (Tilburg: Celsus juridische uitgeverij 2007, www.celsusboeken.nl) Bovendien werd niet vermeld dat hij advocaat is bij Moszkowicz Advocaten te Maastricht.

Advocaat hoger beroep bestuurszaken helpt niet

.....
Lex van Almelo,
 journalist

Het heeft weinig zin om verplichte procesvertegenwoordiging in te voeren bij hoger beroep in bestuurszaken, omdat het voor de appellants nauwelijks uitmaakt of deze professionele rechtsbijstand heeft of niet. Dat blijkt uit een onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen.*

De onderzoekers hebben 261 uitspraken geanalyseerd die de Afdeling Bestuursrechtpraak van de Raad van State heeft gedaan in hoger be-

roep, alsmede 256 zaken, die daaraan voorafgingen bij de rechtbanken in Arnhem, Assen, Den Bosch, Den Haag en Haarlem. In hoger beroep bij de Afdeling maken burgers wel vaker gebruik van professioneel juridisch advies dan bij een beroep bij de rechtbank. Maar op de uitkomst heeft dat weinig invloed en in de meeste opzichten maakt het weinig tot geen verschil. 'Appellanten met advocaten worden op geen enkele wijze met meer egard behandeld en boeken ook niet vaker succes dan appellanten zonder,' concluderen Bert Marseille Kars de Graaf en Jeanette Smit. Het grootste verschil is dat de profes-

sionele bijstand vaker resulteert in een beroepschrift waarin de bezwaren tegen de uitspraak van de rechtbank helder en duidelijk uiteen worden gezet. Dat is echter geen reden om verplichte procesvertegenwoordiging in te voeren. Op dit moment komt 79% van de appellanten met een duidelijk hogerberoepschrift. De onderzoekers verwachten dat dit percentage mét professionele rechtsbijstand zal stijgen tot 86. De appellanten zullen daarvoor letterlijk een prijs moeten betalen. De onderzoekers vrezen dat rechtzoekenden daardoor zullen afzien van hoger beroep. Als dat veel gebeurt, levert

dat wellicht winst op vanuit bedrijfsmatig gezichtspunt. Maar vanuit het oogpunt van laagdrempelige rechtsbescherming moet het volgens de onderzoekers worden beschouwd als verlies.

*) A. T. Marseille, K. J. de Graaf en A. J. H. Smit: Ruimte voor rechtsvorming. Boom Juridische uitgeverij, Den Haag 2007. ISBN 978 90 5454 983 3, € 49.

Vervolgde advocaten

.....
 Stichting Advocaten voor Advocaten

Russische advocate mishandeld en vervolgd

Irina Kodzaeva is advocaat in de republiek van Noord-Ossetië. Op 28 augustus 2007 meldde Kodzaeva zich bij een speciaal detentiecentrum van het ministerie van Binnenlandse Zaken om een van haar cliënten, Nazir Shamsudinovich Muzhakhoev, bij te staan. Muzhakhoev was vanuit de gevangenis naar dit centrum overgebracht om te worden verhoord in verband met zijn

vermeende betrokkenheid bij terroristische activiteiten. Van de onderzoekers van het Openbaar Ministerie kreeg Kodzaeva echter te horen dat Muzhakhoev niet langer van haar diensten als advocaat gebruik wenste te maken. Haar werd de toegang tot Muzhakhoev ontzegd. Kodzaeva twijfelde of dit echt het geval was aangezien de onderzoekers haar geen schriftelijke bevestiging van Muzhakhoev

lieten zien. Bovendien had Kodzaeva reden om te vrezen dat Muzhakhoev zou worden gemarteld: veel van haar andere cliënten waren onder soortgelijke omstandigheden gemarteld. Toen Kodzaeva probeerde alsnog bij Muzhakhoev te komen werd ze door een onderzoeker van het Openbaar Ministerie met haar hoofd tegen een deurenklink geslagen en verwijderd. In het ziekenhuis bleek later dat Kodzaeva een hersenschudding had. Het verzoek van Kodzaeva om een strafprocedure tegen de onderzoeker te beginnen is onmiddellijk afgewezen omdat geen strafbaar feit kon worden aangetoond. Een soortgelijk verzoek van de onderzoeker om Kodzaeva voor mishandeling te vervolgen is inmiddels wel positief beoordeeld.

Kodzaeva treedt regelmatig op voor cliënten die worden be-

schuldigd van (betrokkenheid bij) terroristische activiteiten. Veel van haar cliënten zouden zijn gemarteld om hen tot een bekentenis te dwingen. Onderzoek van *Amnesty International* en de VN Commissie tegen marteling bevestigt dat er in Russische detentiecentra gemarteld wordt om bekentenissen los te krijgen. Advocaten die zich tegen deze mensenrechtenschendingen uitspreken worden in toenemende mate zelf geïntimideerd, aangevallen en vervolgd.

- De Stichting Advocaten voor Advocaten (L4L) heeft inmiddels haar zorgen over de positie van advocaten tegenover de desbetreffende autoriteiten geuit. Als u wilt meedoen aan de schrijffactie voor Irina Kodzaeva kunt u contact opnemen met Judith Lichtenberg via e-mail info@advocatenvooradvocaten.nl voor een voorbeeldbrief of bezoek website www.advocatenvooradvocaten.nl. Daar leest u ook hoe u donateur kunt worden. Rekeningnummers: ABN 489.938.655; Postbank 433.83.27 (Amsterdam).

Sir Dutton op de bres voor onafhankelijkheid

'Een supermarkt kan een goedkoop standaardtestament opstellen, maar geen moordzaak behandelen, want er bestaan geen standaardmoordzaken.' Een gesprek met de kersverse voorzitter van de Bar Council in Engeland & Wales, Sir Timothy Dutton QC, over liberalisering, concurrentie en rechtspraak.

.....
Patrick van IJendoorn,
journalist
.....

Er verschijnt een lach op het gezicht van de nieuwe voorzitter wanneer ik hem vertel dat ik in Greenwich woon. Het brengt Dutton op de naam van John Harrison, de timmerman die in de jaren dertig van de achttiende eeuw een prijsvraag van de overheid won. Er was 20.000 pond in het vooruitzicht gesteld voor degene die een manier zou bedenken om de lengtegraden te bepalen zodat de schippers van de koopvaardij wisten waar ze zich bevonden. Harrison ontwierp een ingenieuze, zeebestendige klok. Aanvankelijk weigerde de overheid het prijzengeld uit te keren, totdat Harrison met een proces had bedreigd. De 49-jarige Dutton is net

als Harrison afkomstig uit Noord-Yorkshire, wier inwoners bekendstaan als koppige en onafhankelijke geesten. En hij koestert een voorliefde voor creatieve probleemoplossers, waar hij *barristers* toe rekent. Dan is er bovendien de drang naar rechtvaardigheid, die in de uiterste gevallen via de rechter en jury moet worden bereikt. Ten slotte moet de Engelse advocatuur volgens Dutton zelfs zijn wat Greenwich met haar nulmeridiaan is voor de tijd: een ijkpunt in de wereld. 'Ik denk dat onze *barristers* met hun *knowhow* van belang kunnen zijn in het buitenland', zegt Dutton, die sinds 1979 advocaat is en deel uitmaakt van de Fountain Court Chambers waar ook de voormalige super-pg Lord Goldsmith en ex-minister van grondwetzaken Lord Falconer als Queen's Counsel werkzaam zijn geweest.

Naar India

Internationalisering van de *bar* is één van de zaken die Dutton wil bevorderen, vanuit zijn kantoor met uitzicht op de Londense skyline. Volgens hem is de advocatuur ondanks de verschillende talen en rechtssystemen een grensoverschrijdender beroep dan veel mensen denken. Dutton vertelt over trainingen die hij bij het oorlogstribunaal in Den Haag gegeven heeft aan advocaten uit verschillende landen. Dat was in het kader van de Keble Advance Course,

Door de prijzenslag aan de onderkant van de markt zullen belangrijke zaken meestal niet door de beste advocaten worden gedaan

waarvan hij aan de wieg heeft gestaan, een internationaal getinte advocatenopleiding van Keble College, Oxford. Naar Duttons idee kunnen *barristers* als juridisch adviseur of mediator optreden in het buitenland, zeker als er een Engels tintje aan de zaak zit. 'Er zitten steeds meer Engelse bedrijven in India bijvoorbeeld, en wat te denken van de Golfregio waar

veel handelsbelangen liggen, met name in de scheepvaart? Het kan voordelig zijn om commerciële disputen onder Engels recht te slepen. Ook op misdaadgebied bezitten we kennis, waarbij ik denk aan witwaszaken', zegt Dutton wiens vrouw een strafrechtadvocate van Birmaanse origine is.

Een paar maanden geleden kwam Dutton in het

nieuws toen hij zich mengde in de kwestie rond de verdwijning van het Engelse meisje Madeleine in Portugal. Hij is waakzaam wanneer ik dit onderwerp ter sprake breng en hij wordt, nu de zaak nog speelt, liever niet geciteerd. Dutton vertelt dat hij de roep om 'Good old British justice' in deze zaak hartverwarmend vond. Deze roep was een reactie op al het lekken uit politiedossiers. *Contempt of court* blijkt in Portugal minder zwaar te wegen dan in Engeland. Volgens Dutton wordt er in eigen land vaak te negatief gedaan over het Engelse rechtssysteem, over de rechters met name. Hij geeft toe dat het allesbehalve perfect is, maar vergeleken met bepaalde andere landen gaat het zo slecht nog niet.

Geen witte bonen

Het brengt hem op veranderingen, die niet altijd verbeteringen zijn. Zo maakt hij maakt zich zorgen over sommige aspecten van de Legal Services-wetgeving, de liberalisering van de juridische wereld. Dat er nu met de Bar Standards Board een onafhankelijke regulator is ingesteld, juicht hij toe. Echter, dat de onafhankelijkheid van de 11.500 zelfstandige barristers in Engeland en Wales in het geding is, zint hem allerm minst. Momenteel kan iemand voor juridische hulp naar een solicitor gaan, die hem doorverwijst naar een voor zichzelf werkende barrister, net zoals een huisarts een patiënt doorverwijst naar een specialist. Binnen de particuliere sector zal deze vorm van maatwerk blijven bestaan, maar bij zaken die drijven op rechtshulp zal er minder keuze zijn. Het kernprobleem is volgens Dutton

'Het kan voordelig zijn om commerciële disputen onder Engels recht te slepen'

dat de overheid minder geld voor rechtsbijstand overheeft, terwijl zaken complexer worden en het aantal strafbare handelingen is toegenomen. 'Het is voor de overheid goedkoper wanneer zulke zaken in bulk terechtkomen bij kantoren waar barristers samen met solicitors, en eventueel andere beroepsgroepen, een bedrijf of maatschap vormen.' Dat zou juist leiden tot minder keuze en ook tot mindere kwaliteit omdat de beste barristers liever particuliere, lees: lucratieve, zaken doen.

Aan de onderkant van de markt ziet Dutton een prijsenslag ontstaan. Dat leidt ertoe dat belangrijke zaken, bijvoorbeeld waar het gaat om terrorisme, moord of verkrachting, vaker niet dan wel zullen worden behandeld door de beste advocaten. Wat Dutton betreft moet concurrentie een middel zijn, maar geen doel op zich. 'Op sommige terreinen werkt het, op andere niet. Een supermarkt kan wel tegen een voordelige prijs een standaardtestament opstellen, maar geen moordzaak behandelen. Er bestaan geen standaard moordzaken. Rechtspraak is niet hetzelfde als een blik witte bonen.'

agenda

SYMPOSIUM EXPERTISE EN RECHT

Op **vrijdag 8 februari 2008** organiseert het Leids Juridisch PAO in samenwerking met uitgeverij Paris het symposium 'Expertise en Recht'. Er is een sterk toegenomen belangstelling voor expertise in de rechtszaal. Eén van de redenen hiervoor is de groeiende invloed van wetenschap en techniek op alle facetten van de maatschappij. Een andere reden is een aantal gerechtelijke missers en de mede hierdoor kritischer benadering van het rechtsbedrijf. Tijdens deze middag wordt tevens het eerste nummer van het Tijdschrift *Expertise en Recht* gelanceerd. Het tijdschrift biedt een platform voor kennisoverdracht en discussie tussen jurist en expert in strafrecht, bestuursrecht en civiel recht. Het symposium vindt van 14.30 tot 19.00 uur plaats in Leiden, voor meer informatie zie www.law.leidenuniv.nl.

GEVANGENPOORTLEZING: 'GEVANGENISSEN'

Samen met de Stichting Haags Historisch Museum organiseert advocatenkantoor Wladimiroff & Waling weer een tweede cyclus Gevangenspoortlezingen over actuele juridische onderwerpen, dit voorjaar over gevangenis. Op **zondag 10 februari 2008** spreekt de heer Van der Sande over het werk van de Dienst Justitiële Inrichtingen en behandelt hij actuele discussies en afwegingen over gevangenis en gevangenisstraffen.

De bijeenkomsten worden gehouden in het Haags Historisch Museum aan de Korte Vijverberg 7 om 11.00 uur. De lezing zal circa 60 minuten duren. Aanmelding: Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7, telefoon 070-364 69 40, info@haagshistorischmuseum.nl.

KIND EN/OFF TUIG...!?

Op **donderdag 6 maart 2008** organiseert het Studieceterium Kerckebosch de studiedag 'Kind en/of tuig?'. Per 1 januari 2008 vallen de eerste JJI's of gedeelten daarvan onder het ministerie van Jeugd & Gezin (VWS) met als gevolg dat 'civielrechtelijken' (veelal OTS'ers) en 'strafrechtelijken' gescheiden moeten worden geplaatst. Hoewel dit voor de civielrechtelijk geplaatste jongeren grote voordelen oplevert, daar hun plaatsing niet meer van het etiket 'jeugdgevangenis' wordt voorzien, levert het voor de groep strafrechtelijk geplaatste jongeren nogal wat risico's op. Tijdens deze studiedag staan enkele van de dilemma's centraal: Congrescentrum NBC te Nieuwegein, zie ook www.kerckebosch.nl.

Rabobank: partner in bedrijfsovername

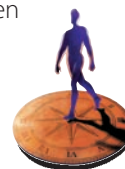
Circa 30% van alle ondernemers in het MKB is 55 jaar of ouder. Nu al vinden in Nederland per jaar 15.000 tot 20.000 bedrijfs-overdrachten plaats. Naar verwachting zal dit aantal de komende jaren toenemen. De overname van een bedrijf is voor een ondernemer misschien wel de moeilijkste zakelijke beslissing in zijn of haar leven. Daarbij zijn goede adviseurs onmisbaar en kan ook de Rabobank een belangrijke rol spelen.

Optimale ondersteuning van de overnemer is van cruciaal belang voor zowel het succesvol voortbestaan van de onderneming als het behoud van een gezonde MKB-sector. De Rabobank kan daarin een belangrijke functie vervullen. Zij staat dankzij haar lokale aanwezigheid dicht bij haar klanten en kent de ondernemer én zijn of haar mogelijkheden als geen ander. Bovendien werkt de Rabobank nauw samen met advocaten en andere specialisten in de regio. Eigenlijk niet meer dan logisch dus: de Rabobank als de verbindende schakel tussen de ondernemer en zijn of haar belangrijkste adviseurs.

Cijfers & Trends Online: betekenisvolle informatie

Als onderdeel van haar rol binnen het overnametraject ziet de Rabobank het beschikbaar stellen van kennis over ondernemers voor hun adviseurs. Rabobank Cijfers & Trends Online is een bron van informatie over marktsituaties, perspectieven, netwerken en winst- en verliescijfers van 80 verschillende branches. Kennis van de markt is belangrijk voor alle MKB-ondernemers die een bedrijf willen aankopen. Graag deelt de Rabobank haar kennis om zo optimale begeleiding te kunnen bieden op de overnamemarkt. En dat wordt gewaardeerd. Circa 40% van alle MKB-ondernemingen ziet de Rabobank als primaire bank. Daarmee is de Rabobank in dit segment de grootste bank van Nederland.

Graag wisselen we met u van gedachten over hoe we de MKB-ondernemer gezamenlijk optimaal kunnen informeren over alle aspecten van een bedrijfsovername.

Rabobank

colofon

87e jaargang –
1 februari 2008 – nr. 2
Verschijnt elke drie weken.

Het **Advocatenblad** is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. B.J. Th. Bouma
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. M.R. Maathuis
mr. W.J.B. van Nielen
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Fondsuitgever

drs. Nanne Castelijns

Eindredactie

Linus Hesselink

Bureauredactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dik.nu, Dik Visser
Dimdim, Dmitry de Bruin

Illustratie

Floris Tilanus

Correctie

Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Digitaal archief

Advocatenblad
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het (gratis)
Baliencertificaat

Orde van de dag

Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

ISSN 0165-1331

HO
2007
PRINT

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH
Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: dbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op
aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 3: 1 februari 2008
afl. 4: 22 februari 2008

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen € 191 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Ook voor informatie over uw lopende abonnement kunt u contact opnemen met onze Klantenservice.

Klantenservice

Postbus 808, 7000 AV
Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
(op werkdagen tussen
8.30 en 17.00 uur).
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements) overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

Van de deken

Willem Bekkers

Sneeuw ruimen

In *NRC Handelsblad* van 12 januari jl. schrijft Mathijs Bouman onder de kop 'Ondergesneeuwde problemen' dat er de afgelopen twee jaar in Nederland een sneeuwbuï is gevallen die structurele problemen in de zakelijke dienstverlening verhuult. Die sneeuwbuï is de hoogconjunctuur. Met een gemiddelde groei in 2006 en 2007 van 4,5 procent per jaar was de sector van de financiële en zakelijke dienstverleners, onder wie advocaten, de belangrijkste motor van de Nederlandse economie. Naast deze groei bleef er echter in de hele sector een hoge arbeidsintensiteit en dat is volgens Bouman een structureel probleem.

Dienstverlenende instellingen groeien door meer medewerkers aan te trekken, maar niet door met hetzelfde aantal meer te produceren. Er zou een toename van arbeidsproductiviteit moeten zijn, maar daar komt het niet van omdat de sector de zaken graag bij het oude laat en geen innovatie pleegt. Volgens Bouman is er maar één middel om zakelijke dienstverleners wakker te schudden en dat is wedijver. Concurrentie, ook uit het buitenland, heeft een louterende werking maar in deze sector is dit onvoldoende.

'De gezellige brancheverenigingen, koepelorganisaties en in broederschappen samengeklitte Nederlandse dienstverleners moeten worden uitgedaagd door buitenstaanders.' Daarvoor moet deze economisch gunstige periode worden benut, want als het economisch tegen zit zal het probleem van de geringe arbeidsproductiviteit wel eens hard kunnen toeslaan. 'Hoogconjunctuur is als een vers pak sneeuw op een rommelige tuin.' De sector als geheel moet slimmer gaan produceren en nieuwe, verbeterde diensten aanbieden. Volgens Bouman zijn er buitenstaanders nodig om mee sneeuw te ruimen en 'de gezellige beroepsorganisaties en samengeklitte dienstverleners' te dwingen de luiken open te doen.

Na lezing van dit interessante artikel concludeer ik dat we met de Orde op de goede weg zijn. Marktbelemmeringen die in het verleden nog in wet- en regelgeving besloten lagen, zijn of worden weggenomen. Een Raad van Advies, in meerderheid bestaand uit niet-advocaten, treedt binnenkort aan. De louterende werking van concurrentie ook uit het buitenland, die Bouman zo toejuicht, is er in de Nederlandse advocatuur al jaren. Innovatie van dienstverlening van advocaten op verschillende rechtsgebieden ook, zoals treffend blijkt uit bijdragen in de net verschenen lustrumbundel *Advocatenstandaard* [binnenkort in dit blad besproken, red.].

Het kan echter altijd beter en om eerlijk te zijn: er is best reden om een tandje hoger te koersen. Na de aanvaarding door het College van Afgevaardigden eind 2007 van de beleidsnota van de Algemene Raad is er een Projectgroep Innovatie Dienstverlening Advocatuur aan het werk. Daar verwacht ik later dit jaar het nodige van.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

Hoe kan een rechtsstaat zich verweren tegen terreur? Journalist Mark Maathuis analyseert de Amerikaanse juridische strijd over de rechten van de gevangenen op Guantánamo Bay. De Engelse advocaat Geoffrey Vos QC, deken tot dit jaar, bespreekt hoe rechtsstatelijk het westen moet optreden tegen terroristen, wil het enige overtuigingskracht hebben tegenover islamitische staten.

Juridische terreurbestrijding

VS buiten internationale

.....
Mark Maathuis

journalist en fellow Development Executive Group, Washington
.....

Zes jaar later en slechts één veroordeling verder maakt de Amerikaanse regering haast met de legal War on Terror. Eind 2007 besloot het Pentagon het proces tegen Omar Khadr, één van de 320 van terrorisme verdachte gevangenen in Guantánamo Bay, voor een militair tribunaal voort te zetten, een militair tribunaal, terwijl de bevoegdheid van dat tribunaal zelf onderwerp van een juridische procedure is. Het Amerikaanse Hooggerechtshof (Supreme Court) besliste aanvankelijk dat terreurverdachten in Guantánamo Bay niet het recht hebben gehoord te worden voor een federale civiele rechtbank, maar kwam hier later op terug. Als het Hooggerechtshof komend voorjaar beslist om het beroep alsnog toe te staan, zal dat een gevoelige tegenslag zijn voor de regering-Bush en zal het fundament

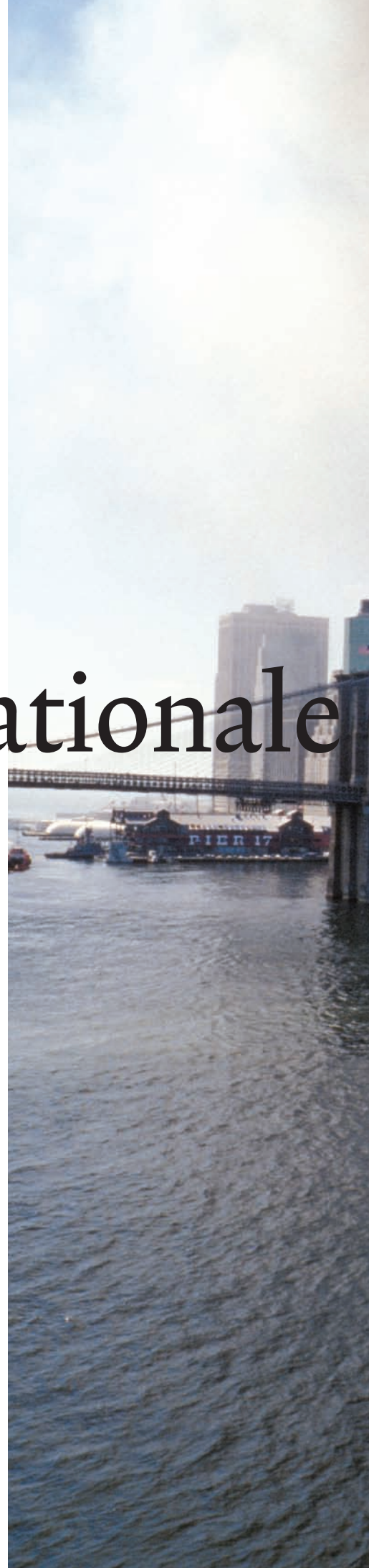
..... onder de op diens initiatief in 2006 aangenomen Military Commissions Act (MCA) wegvallen.¹

Aanloop

President Bush' aanduiding van de aanslagen van 11 september 2001 als 'an Act of War' maakte duidelijk dat hij de verantwoordelijken niet als gewone criminelen beschouwde. Hun misdaden waren daarvoor te zwaar en federale rechters zouden ongeschikt zijn om over dergelijke terroristen te oordelen.

Nadat de Amerikaanse legerbasis in Guantánamo Bay tot gevangenis was omgebouwd, arriveerden in 2002 de eerste gevangenen genomen Taliban- en Al-Qaida-aanhangers. Hun detentie ver van het slagveld garandeerde gedurende het conflict dat zij niet nogmaals de

.....
¹ De MCA, aangenomen op 17 oktober 2006, voorziet in de oprichting van militaire tribunaal voor de berechting van niet-Amerikanen die van terrorisme worden verdacht. Volgens de MCA kunnen deze verdachten geen beroep doen op de Geneefse Conventie en is hun recht van habeas corpus beperkt.

An aerial photograph of New York City, showing the East River, a multi-lane highway bridge, and the city skyline in the background. The sky is filled with large, dark, dramatic clouds. The text 'rechtsorde' is overlaid in white on the left side of the image.

rechtsorde

.....
'Juridische bijstand
aan Guantánamo
Bay-gevangenen
is een klassieke
pro-Bonozaak'
.....

Alleen in Hollywood worden de onwaarschijnlijke voorwaarden van het ticking bomb scenario vervuld

wapens zouden opnemen en hield hen dicht bij het Amerikaanse vasteland beschikbaar voor ondervraging door inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Op vragen van mensen- en burgerrechtenorganisaties over de juridische status van de gevangenen antwoordde de regering aanvankelijk dat Guantánamo Bay Cubaans grondgebied was zodat Amerikaanse rechtbanken geen jurisdictie hadden en de terreurverdachten daar niet hun recht konden halen. Dat Amerika en Cuba een eeuwigdurend leaseverdrag hadden gesloten, was voor het Hooggerechtshof reden dit argument in 2004 te verwerpen, zodat de gevangenen alsnog hun detentie konden aanvechten in Amerikaanse rechtbanken. Daarop werden de Combatant Status Review Tribunals (CSRT) in het leven geroepen. Gedetineerden konden worden bijgestaan door een advocaat en hun status als vijandelijke strijder – en daarmee de rechtsgrond van hun detentie – voor een militair tribunaal aanvechten, zij het dat zij niet inhoudelijk op hun zaak mochten ingaan.

Strikte beperkingen

Juridische bijstand aan Guantánamo Bay-gevangenen verlenen is 'iets wat elke advocaat zou moeten doen' zegt Doug Cox van advocatenkantoor Allen & Overy. 'Het is een klassieke pro-Bonozaak', voegt collega Sarah Havens toe. Allen & Overy is als een van de eerste advocatenkantoren sinds 2004 betrokken en vertegenwoordigt tien gedetineerden. Voordat zij dat mochten doen, werden de advocaten eerst zelf aan een intensief onderzoek onderworpen.

Per bezoek aan de cliënten moet maanden van tevoren een verzoek

worden ingediend. Omdat slechts twee vliegtuigmaatschappijen mogen vliegen naar Guantánamo Bay, is het noodzaak tijdig te boeken. Er gelden strikte beperkingen voor wat men mee mag nemen en voor de tijd die de advocaten met hun cliënten mogen doorbrengen, en ook de gespreksonderwerpen zijn gelimiteerd. Men mag slechts spreken over de status van 'vijandelijke strijder' en niet ingaan op de aanklachten, die veelal geheim zijn. In de meeste gevallen is er een camera aanwezig, maar geen audioapparatuur. 'Althans, dat zegt de regering', aldus Cox. Aantekeningen van deze besprekingen zijn in principe staatsgeheim en blijven in Guantánamo Bay achter; van daar worden zij naar een speciaal daartoe opgezette afdeling van de veiligheidsdienst in Washington gestuurd. Voordat de spullen drie weken later opgehaald mogen worden, wordt alles nogmaals langsgelopen. Hoewel zij van de regering inzage in geheime stukken hebben gekregen, weten Havens en Cox dat deze een onvolledig en gekleurd beeld opleveren. Over de informatie die tijdens de CSRT-hoorzittingen aan de orde kwam, 'heeft militair personeel zelf gezegd dat die inaccuraat en incompleet is', aldus Havens.

'Omgeving zonder wetten'

Professor Muneer Ahmad, van de rechtenfaculteit van American University in Washington, was tot voor kort de advocaat van Omar Khadr. Hij noemt diens CSRT-hoorzitting 'één van de meest vreemde ervaringen van mijn professionele leven. Ik had het gevoel dat ik meedeed aan een toneelstuk en mijn rol was die van advocaat'. Zijn cliënt was tijdens de gesprekken aan de vloer vastgeketend, de bewaking was permanent. 'In het begin was hij nog hoopvol', zegt Ahmad, 'maar na vijf jaar is hij de wanhoop nabij'. De continu veranderende regels, de afwezigheid van een rechter, het ontbreken van het principe van hoor en wederhoor en het via dubieuze verhalen verkregen bewijs, maakten Guantánamo Bay tot 'een omgeving zonder wetten'. Moest hij zijn cliënt verdedigen, maar zodoende de gang van zaken legitiemiteit geven, of 'het circus dat integriteit mist' proberen te ontmaskeren, vroeg Ahmad zich meermalen af. Nadat besloten was dat de gevangenen ook door niet-Amerikanen verdedigd mochten

worden, ruilde de uit Canada afkomstige Khadr Ahmad in voor een advocaat uit eigen land. 'Hij zag ons als deel van het systeem'.

Dat systeem verbood Ahmad bijvoorbeeld om met Khadr over de op hem toegepaste verhoortechnieken te praten. Deze technieken – onder andere blootstelling aan kou, stressposities en waterboarding (een methode waarbij een verdrinkingsgevoel wordt nagebootst) – waren dermate effectief dat zij tot staatsgeheim zijn verheven: als Al Qaida deze zou kennen, zou hij daarop kunnen trainen. Dat deze technieken volgens art. 1 VN-conventie tegen marteling gelijk staan aan martelen ('any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted'), werd door de regering-Bush omzeild door de definitie van martelen te vernauwen: daarvan zou nog slechts sprake zijn als het tot 'brandwonden, orgaanbeschadiging of de dood' leidt. De auteur van het omstreden martelmemo waarin dit werd verdedigd, voormalig minister van Justitie en vertrouweling van Bush, Alberto Gonzalez, heeft inmiddels het veld moeten ruimen.

Aangezien de Geneefse Conventie, waar Amerika aan gebonden is, uitgaat van dezelfde marteldefinitie als die van de VN-conventie, zou toepassing van deze technieken bovendien te kwalificeren zijn als internationaal vervolgbare oorlogsmisdaad. Hiertegen voerde de regering aan dat het in Guantánamo Bay niet gaat om krijgsgevangenen in de klassieke zin, maar om een nieuwe categorie waarmee bij het opstellen van de Geneefse Conventie geen rekening is gehouden. Het Hooggerechtshof wees ook dit argument van de hand en oordeelde eind 2006 dat de Geneefse Conventie ook voor 'vijandelijke strijders' geldt. Vandaar de door de regering geïnitieerde Military Commissions Act (MCA) en de introductie van de zogenoemde 'onwettige vijandelijke strijder'.

Conventie omzeild

De MCA legitimeert de beperking van het recht van habeas corpus voor van terrorisme verdachte, niet-Amerikaanse personen, die tot 'onwettige vijandelijke strijder' verklaard worden. Het uit de Magna Charta (1215) stammende recht van habeas corpus scheidt het recht om binnen bekwame tijd na gevangenne-

ming voor een rechter te worden geleid en te vernemen waarom men gevangen is genomen. Dit recht werd door de Engelsen in de Amerikaanse kolonies geïntroduceerd en is sinds het ontstaan van de Verenigde Staten in de Amerikaanse Grondwet verankerd.

De MCA geeft de president ook de vrijheid om de Geneefse Conventie in zijn geheel op te schorten. Hierbij wordt verwezen naar het *ticking bomb scenario*: stel, een terrorist in Amerikaanse handen kan als enige een bom onschadelijk maken of weet waar en wanneer een aanslag gaat plaatsvinden. De president moet in dat geval de ondervragers het bevel kunnen geven alle middelen te gebruiken om de terrorist aan het praten te krijgen. Om eventuele claims van vóór de inwerking-treding van de MCA te omzeilen, werd de War Crimes Act met terugwerkende kracht aangepast.

Onwaarschijnlijk scenario

Het standpunt dat op 11 september 2001 een nieuw soort oorlog begon, is verdeelbaar. De opsteller van de Geneefse

Conventie stond soldaten in conventionele legers voor ogen en niet de Taliban- en Al Qaida-strijders. Informatie, mits tijdig verkregen, kan levens redden. Een beroep op zelfverdediging kan hardhandige verhoren rechtvaardigen. Ook het recht van habeas corpus is volgens de Amerikaanse Grondwet voor niemand absoluut.

Toch doet de juridische fundering van de War on Terror gekunsteld aan. Dat Guantánamo Bay Cubaans grondgebied zou zijn, moet zelfs Fidel Castro verbaasd hebben. De introductie van de 'onwettige vijandelijke strijder' is een arrogante reactie van een regering die er op uit is vermeende terroristen achter de tralies te houden. Als het niet linksom gaat (vijandelijke strijder), dan maar rechtsom (onwettige vijandelijke strijder).

Met de beperkte opvatting van marteling plaatst Amerika zich buiten de internationale rechtsorde. De *ticking bomb* heet terecht een scenario: alleen in Hollywood worden de onwaarschijnlijke voorwaarden van die situatie vervuld.

Het recht van habeas corpus kan volgens de Amerikaanse Grondwet alleen opgeschort worden als een invasie of rebellie dreigt; daarvan was tot dusverre slechts sprake tijdens de Burgeroorlog en ter afwending van opstand van de Ku Klux Klan.

De uitspraak van het Hooggerechtshof over de vraag of de terreurverdachten in Guantánamo Bay het recht hebben gehoord te worden voor een federale civiele rechtbank, wordt pas dit voorjaar verwacht. Als de MCA ongrondwettig wordt verklaard, zal de regering-Bush waarschijnlijk nieuwe reparatiewetgeving presenteren. Een echte wending kan de *Legal War on Terror* pas krijgen met de volgende president. Hillary Clinton, de kansrijke kandidate voor de Democratische Partij, heeft zich uitgesproken voor sluiting van de gevangenis, omdat 'Guantánamo Bay, in plaats van ons veiliger te maken, onze nationale belangen in gevaar brengt [...] en het belemmert ons aanzien in de internationale gemeenschap'.

Tijdens het congres van de American Bar Association, op 12 augustus jl. in San Francisco, besprak de voormalige Engelse deken Geoffrey Vos QC op overtuigende wijze de vraag waaraan ook westerse staten zich moeten houden, willen ze terreur effectief kunnen bestrijden. Hier een verkorte versie van zijn lezing.¹

Better than the best

Geoffrey Vos QC

Chairman of the Bar Council of England and Wales

My aim here today is not to criticize my hosts – that is something I hope I will never be heard to do – but to seek to put the European perspective. There

is, for certain, no country that can claim total adherence to the Rule of Law. And that means that none of us is so sure of our foundation that we are able to criticize others without some introspection. It is this aspect on which I wish to focus, because I believe that the advancement of the Rule of Law (which we all regard as the highest priority) is handicapped by our failure to acknowledge our own deficiencies. In this regard, the US has, since 9/11, taken a different approach from Europe.

The problem is how different countries react and respond to international terrorism. The presumption we make is that the Western world led by the US and Europe will respond within the Rule of Law, and provide a good example to other less developed nations. This presumption is, I am afraid, not always accurate. Plainly, there is a balance to be struck between the protection of our societies from attack and violence, and the total adherence to the Rule of Law. Plainly, with the new breed of terrorist

¹ De lezing was getiteld: 'A European perspective on controlling terrorism'.

prepared to sacrifice their own lives in the pursuit of their ideals, we all face a problem that is unprecedented in scale and character.

I believe, however, that, in striking this balance, we need to act with more humility and openness if we are to have a chance of persuading the rest of the world to support the measures we are taking. It is, in part, the uncompromising rhetoric that exacerbates the problem.

Uproar

The UK has been object of frequent terrorist attacks both before and after 9/11. There is no doubt that the UK stresses the importance of responding to these attacks in a way that acknowledges the crucial importance of the adherence to the Rule of Law. Whether it is successful, is quite a different issue.

When Parliament in England debated the possibility of extending detention without trial to 90 days, there was uproar, not because it would not have been beneficial to police activity to have greater powers of detention available, but because the infringement of the Rule of Law created by such a measure was regarded by all commentators and by members of Parliament themselves with extreme circumspection. The UK Government took a different view of where the balance was to be struck.

Again, when the UK Government sought to detain foreign terrorists indefinitely without trial in Belmarsh prison under the provisions of the Terrorism Act 2000, the House of Lords (our highest court) declared the statute inconsistent with Article 5 of the European Convention on Human Rights (the right to liberty).

The perception in Europe is that the restraining forces at work in the US have been less effective. Assuming for a moment that Guantánamo might have been a justifiable short term reaction to the worst of terrorist attacks, the reactions of the US administration since 9/11 have had a deleterious effect on the reputation of the US as an enlightened nation, leading the world in its adherence to the Rule of Law. No country can expect other nations to respect the principles they espouse if they violate them themselves, or,

'Which example do we want Muslim countries to follow: what we say, or what we do?'

worst of all, if they are seen as operating one law for themselves and another for those they seek to lead. No country can expect other nations to respect the principles they espouse if they violate them themselves, or, worst of all, if they are seen as operating one law for themselves and another for those they seek to lead.

Lead by example

The influence that the free Western states command in their dealings with culturally different countries is crucial to winning what is, in my view, inappropriately, called the 'war on terrorism'.

The fundamental rights underlying the Rule of Law, like the right to life, the prohibition on torture and slavery are non-negotiable. And the presumption of innocence, and the right to trial by a fair and impartial tribunal established by law, are the permanent foundations of a free society.

If, even in extreme situations, we compromise these non-negotiable rights, we cannot expect other nations to respect our principles. It is even less likely that, in this situation, we will be able to persuade the states we are most concerned to convince to adopt our Rule of Law philosophy.

To influence people, you need to lead by example, and to speak relevantly to their situation. In India, they will look first to the more basic rights – the right to life and the right to liberty. In Russia, until it can be seen that there is some benefit for the people there, they will not buy in to the first lessons of the Rule of Law. In Kazakhstan, I have found amongst lawyers and judges the greatest hunger for the Rule of Law, because they believe that they can only achieve

economic security by signing up to it and becoming part of the Western world.

Not just when it suits us

What we can draw from what I have said about the possibility of influencing Muslim nations? I believe that one has to understand the cultural backdrop to every nation one seeks to persuade of the virtues of the Rule of Law. Only when we know where they are coming from, what they need, and their expectations for the future, can we hope to persuade and influence them.

The road for Muslim nations towards adherence to the Rule of Law is a long and treacherous one. The Executive in any such country finds it very difficult to tread, where the culture neither de-

Demonstranten bij de juridische commissie van het Amerikaanse Senaat, september 2006
Foto: HH

mands nor is accustomed to it. Much salesmanship is required. It is for this reason that it is simply impossible for the Western countries, who purport to adhere as closely as possible to the Rule of Law, to persuade others to join them if they can be shown in fact only to adhere to their own principles when it suits them.

Every time a leading power uses its Executive discretion to find a new balance, a new compromise, a new fudge, between strict adherence to the Rule of Law on the one hand, and the demands of domestic public opinion, the critical press, the overstretched law enforcement agencies, and the tramlines of bureaucratic politics on the other, that is one more missed opportunity for us to lead

by example, by doing the right thing. Which example do we want Muslim countries to follow: what we say, or what we do?

Jury is still out

I am not seeking in any way to depreciate the difficulty of the balancing act about which I have spoken, but Governments must realize in drawing the balance that they will be judged harshly by those outside their society. Economic success buys only so much political influence. In the end, followers need to respect their leaders if they are to follow them. And followers will not respect leaders with double standards, and even less those that simply disregard their own rules when they choose.

It is on this principle that I believe rests the influence of the Western world on Muslim states and on Muslim public opinion generally. Contrary to what may be thought by some, I do not believe that there is deep seated hostility in Muslim communities to Western philosophy. But for them, the jury is still out. They remain to be persuaded that adherence to the Rule of Law is to their advantage – much like Russia and China.

The US and Europe must be a shining example. To wield the influence we seek, we need to be better than the best.

Leidraad bedreigt kwaliteit rechtshulp

Op basis van de Leidraad extra urenzaken wil de Raad voor Rechtsbijstand niet meer betalen voor allerlei zaken die noodzakelijk zijn voor fatsoenlijke rechtshulp. Vanwaar deze niet-onderbouwde nieuwe beleidslijn?

.....
Marq Wijngaarden
 advocaat te Amsterdam¹

De in het regeerakkoord aangekondigde bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtshulp hebben veel stof doen opwaaien. Maar het slechte nieuws komt niet alleen uit Den Haag: de Raad voor Rechtsbijstand komt in de *Leidraad extra urenzaken* met nieuw beleid voor bewerkelijke zaken (art. 31 Wet op de Rechtsbijstand). In de brief van begin januari stelt de Raad dat het alleen gaat om uniformering van de afhandeling en beoordeling van bewerkelijke zaken. Bij bestudering van de *Leidraad* en van het volledige rapport, waarop de *Leidraad* is gebaseerd,² blijkt er echter meer aan de hand. Het is ook een initiatief tot bezuiniging op de rechtshulp. De advocatuur en het ministerie van Justitie waren bij deze ingrijpende beleidswijziging niet betrokken.

Geen toetsingskader?

Als belangrijkste oorzaak van ‘het probleem’ – de grote verschillen tussen de Raden onderling – wordt het ‘ontbreken van een gedeeld objectief en materieel beoordelingskader’ aangewezen. Maar: in de advocatuur ontbreekt zo een beoordelingskader voor de beoordeling van advocatendeclaraties helemaal niet. De Orde van Advocaten kent bij geschillen omtrent declaraties een begrotingsprocedure, waarbij een begrotingscommissie de (redelijkheid van de) declaratie van de advocaat beoordeelt. Hiermee worden advocaten al van oudsher door andere advocaten gecontroleerd, in een objectief en materieel beoordelingskader. Ook de Raden voor Rechtsbijstand kennen deze procedure: in het ressort Amsterdam worden urenspecificaties in bewerkelijke zaken van toege-

voegde advocaten, bij twijfel aan de juistheid en ook steekproefsgewijs, in samenwerking met de Orde van Advocaten in deze begrotingsprocedure beoordeeld.

De Werkgroep verwacht dat ‘het aantal aanvragen bewerkelijke zaken zal afnemen’. Als dit nu al vaststaat, ligt de prioriteit van de Raden dan bij de juiste behandeling, of bij vermindering van de aanvragen?

Advocatenwerk is veelal maatwerk. De ene zaak is de andere niet, de ene cliënt is de andere niet, de ene tegenpartij is de andere niet: het aantal variaties is eindeloos. Geschillen over declaraties vormen dan ook het leeuwendeel van de tuchtrechtelijke klachtprocedures. Daarin wordt de declaratie van een advocaat integraal beoordeeld door andere advocaten. Ook dit is maatwerk. En dit nu is lastig voor een ambtelijke organisatie als de Raad voor Rechtsbijstand, waarin geen advocaten werkzaam zijn. Ambtelijke organisaties willen heldere en uniforme regels hebben, die op alle voorkomende situaties kunnen worden toegepast. Aldus beschouwd leent de advocatuur zich op zichzelf reeds moeilijk voor ambtelijke beheersing. Daardoor zal het ‘objectief en materieel beoordelingskader’ diep ingrijpen in de kwaliteit van de rechtshulpverlening.

‘Rechts’hulp

De kwaliteit wordt bijvoorbeeld geraakt doordat alle factoren die herleidbaar zijn tot de persoon(lijkheid) van de cliënt, inclusief taalproblemen en psychische stoornissen, vooraf worden aangemerkt als ‘geen reden om feitelijke complexiteit aan te nemen’. Maar de relevante feiten loskrijgen van een getraumatiseerde of psychotische asielzoeker, kost extra tijd én is noodzakelijke rechtshulp. Een ingewikkelde juridische situatie met alle mogelijke procedures uitleggen door middel van een tolk kost extra tijd, het is niets anders dan noodzakelijke rechtshulp. Dat geldt ook voor het communiceren met mensen met een psychotische

.....
 1 Bij Böhler Franken Koppe Wijngaarden Advocaten. De uitgebreide tekst van dit artikel kan bij de auteur worden opgevraagd.
 2 Alle stukken zijn te vinden op www.rvr.org.

of persoonlijkheidsstoornis: het TBS-circuit, met al zijn medische termen. Het vooraf categoriaal uitsluiten van zulke omstandigheden voor vergoeding van bewerkelijke zaken zal tot gevolg hebben dat advocaten op dit aspect van hun *rechtshulp* zullen moeten gaan beknibbelen (waarom drie keer uitleggen als je ook een briefje kunt sturen?).

Dit aspect wringt vooral omdat ook contacten met familieleden van rechtzoekenden niet meer worden vergoed. Strafpleiters weten al lang dat veel contacten met gedetineerde cliënten via de familie lopen (dat scheelt de advocaat en de Raad veel reistijd). Als die tijd niet meer wordt vergoed, zal dat hetzij de communicatie met de cliënt en daarmee de kwaliteit van de rechtshulp schaden, hetzij leiden tot meer bezoeken aan de cliënt – en navenant meer gedeclareerde spreektijd en reistijd – ofwel meer kosten bij gelijke kwaliteit.

Andere beperkingen

Voor het 'doornemen' van het strafdosier in omvangrijke zaken wordt een snelheid van 3 pagina's per minuut, maximaal 180 pagina's per uur, gehanteerd. Dat is los van het bestuderen van relevante delen uit het dossier, maar wat onder 'doornemen' moet worden verstaan en waar de grens met 'bestuderen' ligt, blijft in het midden. De ervaring leert dat het 'doornemen' vooral voor de voorgeleiding bij de R-C gebeurt (meer tijd is er dan ook niet). Na de voorgeleiding wordt het dossier grondig bestudeerd. Alleen delen die voor de eigen cliënt niet relevant zijn, worden dan nog gescand op de naam van de cliënt en dergelijke, maar niet alle dossiers hebben zulke delen. Het lijkt er sterk op dat de Raad juist voor het bestuderen van omvangrijke dossiers de norm van 180 pagina's per uur wil gaan hanteren, een norm die irrealistisch is en in het rapport ook niet wordt onderbouwd.

Ook opsporingswerkzaamheden worden niet meer vergoed, maar rapport noch *Leidraad* vermeldt wat dat zijn. Het spreken met getuigen, het bezichtigen van de locus delicti, het zelf opvragen en bestuderen van telefoongegevens

Een ingewikkelde juridische situatie door middel van een tolk uitleggen kost extra tijd en het is niets anders dan noodzakelijke rechtshulp

bij providers: het zijn allemaal werkzaamheden die noodzakelijk kunnen zijn voor het verantwoord verlenen van rechtshulp.

Bij waarneming tijdens ziekte, vakantie en dergelijke wordt enkel nog het vervangende werk zelf en niet meer de voorbereiding daarop vergoed. Waarneming vindt vooral plaats op zittingen en getuigenverhooren. Een zitting of verhoor waarnemen zonder ten minste basiskennis van het dossier, zodat op onverwachte ontwikkelingen kan worden gereageerd met kennis van zaken, staat gelijk aan het verwaarlozen van de belangen van de cliënt.

Opvallend is ook dat de Raad tijd voor de zogenoemde 'puntbriefjes', briefjes aan cliënten ter begeleiding bij stukken, niet meer zal vergoeden. Deze werkzaamheden worden van 'administratieve aard' geoordeeld. Worden stukken niet aan de cliënt gezonden, dan is dat tuchtrechtelijk verwijtbaar: de advocaat is verplicht deze stukken toe te zenden. Onder zo een tuchtrechtelijke verplichting dient handelen toch al gauw als *rechtshulp* te worden aangemerkt.

Vaststaand feit

Waar tot voor kort een 'meer dan gebruikelijke' feitelijke of juridische complexiteit voldoende was voor toekenning van extra uren, wordt nu gesteld dat de toestemming alleen in uitzonderlijke gevallen verstrekt kan worden: meer dan

forfaitair mag in principe niet meer. Ook in de praktijk van alledag is dit merkbaar: in gesprekken met medewerkers van de Raad, in gesprekken met advocaten, en in perspublicaties (*de Volkskrant*, 7 en 8 januari 2008), wordt duidelijk dat iedere zaak voortaan een standaardzaak is en dat veel van het normale advocatenwerk niet meer wordt vergoed door de Raad.

Dat de kwaliteit van de rechtshulp aan de minder vermogende burgers hier ernstig onder zal lijden, is voor een groot deel van de balie een vaststaand feit. Sommige advocaten zullen bepaalde inspanningen niet meer verrichten, andere zullen de ingewikkelder zaken en cliënten aan de poort weigeren, weer andere zullen zaken pas eerst op toevoeging willen doen nadat een deel van de noodzakelijke werkzaamheden op betalende basis is verricht.

Wantrouwen

De nieuwe *Leidraad* is bedoeld als oplossing voor een ambtelijk probleem, een vermeend tekort aan eenvoudige en makkelijk toepasbare regels, waarvoor al een oplossing bestaat: de begrotingsprocedure van de Orde van Advocaten. Die procedure is zeer bewerkelijk en kost veel tijd. Wellicht dat de Orde van Advocaten de Raad behulpzaam kan zijn bij het vinden van een eenvoudiger variant, waarbij toezicht op de redelijkheid en doelmatigheid van gedeclareerde uren kan plaatsvinden – in plaats van een categoriale uitsluiting vooraf.

Het is onbegrijpelijk dat de Orde van Advocaten (vertegenwoordigend orgaan van de enige klanten van de Raden voor Rechtsbijstand: de advocaten) niet is betrokken bij het ontwikkelen van zulke voor de kwaliteit van de rechtshulp ingrijpende beleidswijzigingen, op een terrein waarop de orde veel expertise in huis heeft. Daaruit blijkt wantrouwen van de Raden voor Rechtsbijstand jegens de advocatuur als geheel. Ook daarvoor is in het rapport geen onderbouwing te vinden.

Wat betekent de afschaffing van het verplicht procuraat voor de praktijk? Marieke van der Pijl belicht het Landelijk AdvocatenTableau dat ermee samenhangt, de gevolgen voor het civiel proces en het overgangsrecht.

Peter van Swaaij beschrijft daarna als bevoegden rolwaarnemer de praktische problemen die door de afschaffing in het verschiet liggen.

Informatie over AdvocatenTableau en afschaffing procuraat

M.J. van der Pijl

beleidsadviseur Bureau van de Orde

Met de Wet afschaffing procuraat en invoering elektronisch berichtenverkeer (wet 30 815) wordt de bestaande verplichte procesvertegenwoordiging door een procureur in civiele zaken afgeschaft.² Vanaf 1 september 2008 kan de advocaat ook procederen in een ander arrondissement dan waar hij of zij kantoor houdt. De tussenkomst van een procureur is niet meer nodig. De paragraaf in de Advocatenwet die over de procureur gaat, vervalt. Van belang is het overgangsrecht over de 'conversie' van de procureur in advocaat.

Omdat niet alle aspecten van de afschaffing bekend zijn, zult u regelmatig

worden geïnformeerd over de zaken die van belang zijn voor de praktijk. Op de website www.advocatenorde.nl zal een pagina worden gewijd aan 'afschaffing verplicht procuraat', waar ook de wetteksten te vinden zijn. Als er aanleiding is u nader te informeren, zal dit gebeuren via de website, de Orde van de dag, het *Advocatenblad* of eventueel per brief. Mocht u vragen hebben of informatie over een bepaald punt missen, dan kunt u mailen naar procureur@advocatenorde.nl.

Landelijk AdvocatenTableau

Inschrijving

Op grond van art. 2 jo. 3 Advocatenwet dient u – als u om inschrijving verzoekt bij de rechtbank waar u na beëdiging kantoor wenst te houden – de gebruikelijke documenten over te leggen.

Als alles in orde is, wordt u vervolgens beëdigd. Deze procedure herhaalt zich op het moment dat u gedurende korte of langere tijd niet op het tableau heeft gestaan. Als een advocaat enige tijd geschrapt is geweest, dan is er geen sprake van verhuizing, maar van opnieuw inschrijven.

Van belang is dat op grond van art. 12 Advocatenwet slechts op één locatie in een arrondissement kantoor kan worden gehouden. Dit betekent dat bijvoorbeeld een advocaat in dienstbetrekking, de zogenoemde Cohen-advocaat, naast de dienstbetrekking niet nog ergens anders kantoor mag houden en ook niet een eigen praktijk kan voeren.

Verder is het niet meer nodig dat uw akte jaarlijks wordt gevisieerd door de griffie van de rechtbank.

Verhuizing naar ander arrondissement

Als u in een ander arrondissement kantoor gaat houden, hoeft u dit alleen aan de houder van het Landelijk AdvocatenTableau (LAT), de algemeen secretaris, door te geven per e-mail (info@barbeheer.nl), fax (0800-227 23 43 37) of post (Postbus 16209, 2500 BE Den Haag). Vanaf het moment dat de verplaatsing is verwerkt, houdt u in het andere arrondissement kantoor.

Gelet op de rol van de Raad van Toezicht in het arrondissement waar u zich gaat vestigen, verdient het ook aanbeveling uw vestiging door te geven aan de Raad. De Raden van Toezicht hebben

1 Degenen binnen en buiten het bureau die behulpzaam waren bij het tot stand komen van deze tekst worden hartelijk bedankt.
2 Het wetsvoorstel ligt op dit moment bij de Eerste Kamer. De wet zal op 1 september 2008 in werking treden.

weliswaar toegang tot het LAT, maar om elk misverstand te vermijden, is een aparte adreswijziging aan de Raad raadzaam. Verder bent u, vanaf het moment dat de verplaatsing is verwerkt, verplicht om in het andere arrondissement kantoor te houden en de adresgegevens op alle uitingen waarin het kantooradres voorkomt, zoals onder andere briefpapier, website en advertenties, te wijzigen.

Het is van belang dat het goede kantooradres in het LAT vermeld wordt, want zowel de Raad voor Rechtsbijstand (toevoegingen), de rechtbanken en hoven alsook de Raad van Toezicht van de plaatselijke Orde van Advocaten en de landelijke Orde van Advocaten maken gebruik van het adres in het LAT. Zie voor meer informatie ook www.barbeheer.nl.

Schorsing of schrapping

Door een tuchtrechter kan beslist worden dat een advocaat wordt geschrapt of geschorst. Een schorsing of schrapping kan echter ook van rechtswege zijn, of na een beslissing van de Raad van Toezicht. Een schorsing wordt in het LAT vermeld zonder vermelding van de reden die

Stagiaires opgelet!

Advocaat-stagiaires moeten zo vroeg mogelijk aan de Raad van Toezicht in het nieuwe arrondissement de verhuizing melden, omdat het patronaat door de Raad van Toezicht goedgekeurd dient te worden. Als de praktijk niet onder toezicht van een patroon wordt uitgeoefend, is de stage van rechtswege geschorst en kan de Beroepsopleiding niet meer worden gevolgd. Ook op andere punten, zoals de resterende stageverplichtingen, zal een beoordeling door de Raad van Toezicht plaatsvinden.

hieraan ten grondslag ligt (zie TK 2006-2007, 30 815, nr. 3, blz. 10).

Zoals hiervoor reeds is opgemerkt, is de stage van rechtswege geschorst als de stage niet onder toezicht van een patroon wordt uitgeoefend. Op grond van art. 8 Advocatenwet wordt ook in dit geval op het tableau vermeld dat er sprake is van schorsing. Een stagiaire of een Raad van Toezicht dient aan de houder van het LAT (BAR-beheer) door te geven of er sprake is van een dergelijke schorsing.

Indien een advocaat-stagiaire het certificaat van de Beroepsopleiding Advocatuur niet behaalt in de tijd die de wet daarvoor geeft, wordt de advocaat-stagiaire op grond van art. 8 lid 3 Advocatenwet geschrapt. Tot slot kan een Raad van Toezicht gedurende één jaar nadat een stagiaire is beëdigd, op grond van art. 9 Advocatenwet het besluit nemen dat de advocaat alsnog wordt geschrapt, onder andere als er onjuiste of onvolledige informatie is verstrekt door een stagiaire.

Civiel proces

Inning van griffierecht

Over een efficiëntere wijze van inning van griffierechten, zoals betaling via internet, wordt wel gedacht, maar is nog weinig bekend. Voorlopig kan er via rekening-courant en acceptgiro worden betaald. Er is bovendien een wetsvoorstel herziening griffierechtenstelsel in voorbereiding, waarbij de heffing van de griffierechten wordt vereenvoudigd en geharmoniseerd. Het is nog niet bekend wanneer de wijziging in werking zal treden.

Digitaal Roljournaal³

Toegang tot het digitale Roljournaal verkrijgt u via het BalieNetcertificaat. Op het moment dat een rechtbank klaar is voor het digitale Roljournaal, zijn de volgende varianten mogelijk:

- als u reeds in het bezit bent van een BalieNetcertificaat én toegang heeft tot het huidige Roljournaal, ontvangt u een bericht met de instructie hoe u zich kunt aanmelden voor ingebruikname van het nieuwe Roljournaal;
- als u niet in het bezit bent van een BalieNetcertificaat, maar wel toegang heeft tot het huidige Roljournaal, ontvangt u een bericht dat u een BalieNetcertificaat bij de Nederlandse Orde van Advocaten dient aan te vragen;
- als u nog geen toegang heeft tot het huidige Roljournaal, maar wel in het bezit bent van een BalieNetcertificaat, kunt u zich aanmelden voor toegang tot het nieuwe Roljournaal via de

³ Op dit moment wordt alleen bij de rechtbank met het digitale Roljournaal gewerkt. De digitale rol bij de hoven is nog niet klaar, maar zal dat op 1 september 2008 wel zijn. Het Roljournaal voor de hoven lijkt zoveel mogelijk op dat van de rechtbanken.

website van het Roljournaal (<http://loket.rechtspraak.nl>);
d als u nog geen toegang heeft tot het huidige Roljournaal en niet in het bezit bent van een BalieNetcertificaat, kunt u een certificaat aanvragen bij de Nederlandse Orde van Advocaten (www.advocatenorde.nl) en u daarna aanmelden voor de toegang tot het nieuwe Roljournaal.

Binnenkort wordt het Roljournaal bij de rechtbank uitgebreid met de functie om de B-formulieren elektronisch in te dienen. Per arrondissement wordt besloten wanneer met dat nieuwe en uitgebreidere Roljournaal gewerkt gaat worden. Het berichtenverkeer rondom de rol zal uiterlijk vanaf 1 september 2008 uitsluitend via deze elektronische formulieren verlopen. Die elektronische B-formulieren zijn zo gemaakt dat deze veel gemak zullen bieden. In het arrondissement Haarlem heeft een succesvolle proef plaatsgevonden met digitale B-formulieren.

Zie voor meer informatie over de werking van het Roljournaal: <http://loket.rechtspraak.nl/>, klik op: 'Meer informatie...'

Roladministratie

Het vernieuwde Roljournaal laat de zaken uit alle arrondissementen zien die op naam van de advocaat staan. De advocaat kan zich in zijn praktijk meestal niet beperken tot het Roljournaal, maar heeft ook een eigen roladministratie nodig. De gegevens van het Roljournaal moeten daarom nog steeds in de eigen roladministratie worden verwerkt. Dit is met het huidige Roljournaal misschien nog niet eenvoudig, maar het is de bedoeling dat in de loop van 2008 bevraging van het Roljournaal met een webservice mogelijk wordt gemaakt. Op basis van deze webservice kunnen leveranciers van kantoorautomatisering een koppeling aanbrengen.

Rolreglementen

De rechtbanken werken al met een landelijk rolreglement. Op dit moment wordt het reglement door de diverse rechtbanken verschillend geïnterpreteerd, met name wat de B-formulieren betreft. Met de invoering van het Rol-

journaal en de digitale B-formulieren wordt dit geüniformeerd. Daarnaast zijn de reglementen aangepast, zodat ook de andere verschillen zijn verkleind, respectievelijk weggenomen. Wel geldt: bij twijfel contact opnemen met de griffie of met een advocaat in het arrondissement waar de zaak aanhangig is.

Voor de gerechtshoven zal een landelijk zaaknummer worden ingevoerd. Dit kan betekenen dat het rolprogramma op uw kantoor aangepast dient te worden en ook hier kan de (in ontwikkeling zijnde) webservice een uitkomst bieden. Het nieuwe landelijke hofrolreglement is klaar en zal in werking treden voorafgaand aan de afschaffing van het verplicht procuraat of op hetzelfde moment, dus 1 september 2008.

Observeren van de diverse procedures kan na afschaffing van het verplicht procuraat op grond van het advies van het College bescherming persoonsgegevens slechts met één zoekleutel. In het nieuwe Roljournaal is het mogelijk om buiten het eigen arrondissement op naam

Tips

- Als er nog geen processtukken per elektronische post, bijvoorbeeld e-mail, verzonden kunnen worden, dient u er rekening mee te houden dat er bij de post vertraging kan optreden bij de verzending van die stukken. Om die reden verdient het aanbeveling de stukken ruim voor de zitting aan de griffie toe te zenden of de stukken per koerier te sturen.
- Eveneens is het aan te bevelen om uitstelverzoeken ruim voor de zitting in te dienen. Als er geen uitstel wordt verleend, heeft u nog tijd om het processtuk tijdig in te dienen. Het nieuwe procesreglement bevat bepalingen over uitstelverzoeken.
- Verder is er een bottleneck bij de landelijke procesvoering: de logistiek. Tijdige indiening van stukken geeft geen zekerheid van ontvangst door het gerecht, want er wordt geen ontvangstbevestiging gezonden, tenzij u hierom vraagt.
- De rechtbanken sturen na ontvangst van de elektronisch ingediende B-formulieren een automatische ontvangstbevestiging. In de ontvangstbevestiging staan het zaaknummer, het arrondissement, de datum en het tijdstip van indiening en het nummer van het formulier.

te zoeken, tot vier weken terug en twee weken vooruit. Ook dient niet vergeten te worden om de partijnaam tussen sterretjes (*) te plaatsen. Het is derhalve zaak om zo snel mogelijk het rolnummer van een dergelijke zaak te achterhalen. De enig openstaande weg daarvoor is telefonisch informatie inwinnen bij de griffie. Uiteraard kan dat ook bij de advocaat van de wederpartij, maar daarmee wordt het observeren wel uit de anonimiteit gehaald. Het voorgaande betekent dat anoniem controleren of een zaak door een wederpartij is aangebracht, een stuk omslachtiger zal worden.

Er zijn twee Algemene Maatregelen van Bestuur in voorbereiding waarin nadere regels zijn neergelegd inzake het elektronisch verzenden van berichten en de vraag hoe het geregeld is met de vertrouwelijkheid en betrouwbaarheid van elektronische berichten.

Na afschaffing van het verplicht procuraat wordt in procedures waar op toevanging wordt geprocedeerd, geen vergoeding gegeven voor het inschakelen van een vrijwillige 'procureur'.

Overgangsrecht

Op grond van het overgangsrecht zal per 1 september 2008 de voor een partij gestelde procureur van rechtswege worden beschouwd als de voor die partij gestelde advocaat. U zult dus aan het gerecht een wijziging van advocaat door moeten geven als u als behandelend advocaat in plaats van de procureur wilt komen. De plaatselijke orde zal met het lokale gerecht bespreken hoe die wisseling op de rol het soepelst kan verlopen.

Verder is van belang dat art. 63 lid 1 Rv, dat gaat over exploitatie inzake verzet, hoger beroep of beroep in cassatie of executie, van toepassing blijft op uitspraken die vóór inwerkingtreding van de wet zijn gedaan.

Tot slot: ten aanzien van de vergoedingen voor handelingen verricht door procureurs vóór inwerkingtreding van deze wet, blijft het oude recht van toepassing.

Laatste bevindingen van een rolwaarnemer

Peter van Swaaij voorziet op grond van zijn ervaring nog steeds aardig wat praktische problemen door de afschaffing van het verplicht procuraat.

.....
P.H.Ch.M. van Swaaij
advocaat te Capelle aan den IJssel*
.....

In een eerder artikel in dit blad maakte ik melding van een groot aantal zaken die noodzakelijk moesten worden opgelost, alvorens tot de afschaffing van het verplicht procuraat kon worden overgegaan.⁴ De strekking van dat artikel was dat het burgerlijk procesrecht eerst een aantal ingrijpende organisatorische wijzigingen diende te ondergaan. Het ministerie leek het andersom te willen doen. Nu het verplicht procuraat kennelijk per 1 september 2008 daadwerkelijk wordt afgeschaft, is het nuttig de stand van zaken te bekijken. Een aantal zaken blijkt nog steeds niet adequaat te zijn opgelost.

Nog altijd verschillen

In 2005 bleek er van een Landelijk Uniform Rolreglement feitelijk nog geen sprake te zijn. De minister heeft zich er echter nu van laten overtuigen dat er thans 'nauwelijks' sprake meer is van

.....
verschillen tussen de verschillende gerechten. Er is inmiddels een nieuwe versie van het reglement die de uniformiteit zou moeten waarborgen. Desondanks blijven bepaalde verschillen bestaan.

.....
Zo worden bijvoorbeeld in sommige arrondissementen zaken die voor deskundigenbericht staan naar de parkeerrol verwezen, terwijl die zaken in andere arrondissementen telkens vier weken worden aangehouden. In Rotterdam is het voorts praktijk om zaken waarin contradictoir vonnis is bepaald na de eerste termijn van vonnisbepaling (zes weken) een verwijzing van 26 weken te geven voor bepaling vonnis. In andere arrondissementen worden die zaken telkens zes weken aangehouden.

.....
De andere prangende vraag is: hoe zit het met de uniformiteit in de infor-

.....
De verschillen zijn zo groot dat er sprake is van negentien verschillende roljournals met eigen terminologieën
.....

matievoorziening via het roljournal? Die uniformiteit lijkt mij essentieel nu alle advocaten zelf de stand van zaken in hun procedures in den lande moeten gaan opzoeken. Van deze uniformiteit is echter in www.roljournal.nl helemaal geen sprake. De verschillen zijn zelfs zo groot dat men gerust mag stellen dat thans sprake is van negentien verschillende roljournals met ieder hun eigen terminologie. Bovendien worden sommige zaken compleet verschillend afgehandeld.

.....
Neem het beraad voor comparitie na antwoord nadat gedaagde voor antwoord heeft geconcludeerd. In Rotterdam blijft de zaak op de continuatierol en staat deze voor de uitkomst van het beraad. In Utrecht wordt de zaak echter op de vonnissenrol geplaatst en aldus de suggestie gewekt dat deze voor vonnis staat. Nu is het comparitievonnis strikt genomen natuurlijk een tussenvonnis, maar het lijkt mij logischer dat de zaak op de continuatierol blijft. Ten aanzien van pro forma aangehouden zaken hanteert de Rechtbank Den Haag al jaren het gebruik dat deze worden verwezen naar een zaterdag. Volgens roljournal vindt dan een comparitie van partijen plaats op zaterdag te 23.00 uur; je moet het maar net weten, straks na 1 september aanstaande.

4 Bij Van Swaaij Advokaten.

5 P. van Swaaij en R. Stallmann, 'Afschaffing procuraat: Breinloze prestigekwestie onttaardt in puinhoop?', in *Advocatenblad* 2005-1, 14 januari 2005.

Gebruik van software

De rechtbanken maken nog steeds gebruik van het programma Civiel. Deze software wordt echter ook gebruikt voor het maken van zogenaamde eigen aantekeningen en opmerkingen door de griffier die weer niet in het roljournaal thuishoren. Dat kan in bepaalde gevallen in de vertaling met het roljournaal voor verwarring zorgen.

Een ander probleem is de gewoonte van het overschrijven van roldata. Er wordt door de griffie bij een rolverwijzing niet altijd een nieuwe regel toegevoegd met de volgende roldatum en stand, maar de oude datum wordt overschreven. Daarmee gaat voor de bezoeker van het roljournaal de historie van die zaak verloren.

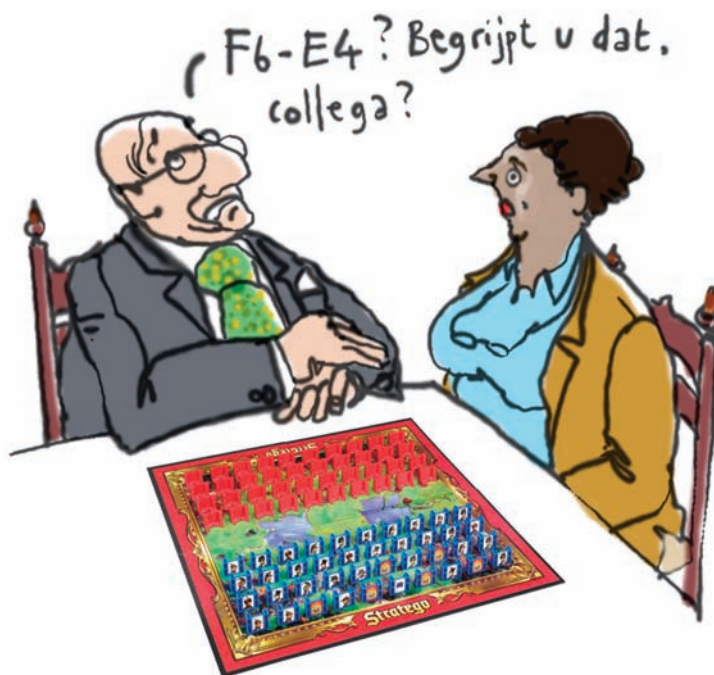
Weer een ander probleem is de structuur en – niet te vergeten – de (on) leesbaarheid van het roljournaal. De verschillende rolhandelingen staan niet altijd in chronologische volgorde vermeld, hetgeen ten onrechte de indruk kan wekken dat de zaak op een andere datum staat.

De wijze van weergave van standen, roldata en dergelijke is overigens volstrekt onder de maat. De lezer moet het maar doen met codetaal in letters U, NU, ST, waaruit dan zou moeten blijken of een bepaalde handeling nu wel of niet is verricht. Veel rolsecretaresses zijn dan ook in een valkuil gelopen. Het roljournaal is naar mijn mening als dagelijks gebruiker geen volwaardig informatiesysteem.⁶

Het roljournaal 'ligt eruit'.

Regelmatig worden de rolverwijzingen van een bepaalde roldatum later aangepast. De zaak komt daarmee op een

6 Het is overigens de vraag in hoeverre het roljournaal in deze vorm blijft bestaan, want de hoven en de rechtbanken zullen in het kader van de afschaffing van het procuraat toch echt dezelfde software moeten gebruiken ten behoeve van de uitwisseling met het roljournaal. Hoven en rechtbanken gebruiken momenteel nog verschillende software. Als ik het goed begrijp dient de software REIS algemeen geïmplementeerd te worden en dienen alle lopende rolprocedures in Nederland te worden omgenummerd naar nieuwe, op landelijk niveau unieke nummers. Over de voortgang van dit project worden geen mededelingen gedaan, al bereiken ons met enige regelmaat geruchten dat de implementatie nog lang niet gereed is. En dat ruim een halfjaar voor de beoogde datum van afschaffing.

Moeten we dan iedere dag voor de zekerheid ons totaal zakenbestand in roljournaal nalopen?

andere roldatum of stand te staan dan aanvankelijk na afloop van de roldatum gepubliceerd op het roljournaal. Hoe kun je daar op bedacht zijn? Moeten we dan iedere dag voor de zekerheid ons totaal zakenbestand in het roljournaal nalopen?⁷

Overigens valt ook nog het nodige aan te merken op de beschikbaarheid van het roljournaal. In het kader van ons rolwaarnemerschap voor ongeveer zoo Rotterdamse kantoren downloaden en raadplegen wij het roljournaal op dagelijkse basis, en informeren wij onze cliënten omtrent de actuele stand van zaken. Deze dagelijkse download vindt plaats rond zes uur in de ochtend en

7 Overigens legt ons kantoor momenteel de laatste hand aan de uitbreiding van onze rolwaarneming-software waarmee wij de advocaten in het gehele land per e-mail continu kunnen voorzien van duidelijke rolberichten en zaakverwijzingen in alle arrondissementen, ook de latere mutaties en verwijzingen door de R-C.

uiteeraard houden wij de verversing en de beschikbaarheid van de database nauwgezet bij. Het komt nogal eens voor dat de database 'eruit ligt', dan is het roljournaal niet te raadplegen. Soms is het probleem niet voor halftien opgelost. En dat vaak op donderdagen, wanneer iedereen zijn rolzaken van de zitting van de dag tevoren wil raadplegen. In de laatste week van maart 2007 lag het roljournaal Rotterdam er zelfs drie dagen uit. Wanneer de informatievoorziening geheel en al van een informatiesysteem afhangt, zal dit systeem veel betrouwbaarder moeten functioneren.⁸

De advocatuur kan zich de genoemde problemen natuurlijk besparen door op vrijwillige basis gebruik te blijven maken van het procuraat. Of reist u zelf vanuit Groningen naar Middelburg af om daar beslag te leggen?

Justitie is van mening dat de procureur een overbodige figuur is. Als zij meent dat de huidige standaard toereikend is, dan permitteer ik mij de opmerking dat Justitie de kwaliteit en onmisbaarheid van de informatievoorziening door de procureur schromelijk heeft onderschat.

8 Tot op heden is overigens nog met geen woord wordt gerept over de vraag wie de gevolgen moet dragen van missers ten gevolge van fouten in het roljournaal.

14 MAART 2008 - AMSTERDAM RAI

VOOR MEER INFORMATIE EN GRATIS ENTREE GA JE NAAR JURISTENCONGRES.NL

PROGRAMMA

- Een beursvloer met >300 topadvocatenkantoren
- Vakinhoudelijke en carrièregerichte workshops
- Ruim 20 kantoorpresentaties
- Beursborrel van 16.00 tot 17.30 uur

HET NATIONAAL JURISTEN CONGRES

HET GROOTSTE JURIDISCHE CARRIÈRE-EVENEMENT VAN NEDERLAND!

DE NATIONALE CARRIÈRE BEURS

Terug naar 1810

Harmonisering tuchtrecht

Het kabinet wil het tuchtrechtelijk hoger beroep van verschillende beroepsgroepen concentreren bij één rechterlijke instantie. Floris Bannier beargumenteert waarom in het kader van de rechtstatelijke rol van de advocaat een ontwikkeling van twee eeuwen niet ongedaan mag worden gemaakt.

Floris Bannier

advocaat en bijzonder hoogleraar
advocatuur te Amsterdam

In zijn standpunt naar aanleiding van het rapport van de Commissie-Huls over een mogelijke herziening van en ingrepen in het wettelijk geregelde tuchtrecht (hierna het rapport-Huls),¹ kondigt het kabinet een aantal ingrepen in het tuchtrecht aan.² Daaronder valt ook het concentreren van het hoger beroep voor alle te regelen tuchtrechtstelsels bij één rechterlijke instantie.³ Het kabinet denkt daarbij aan een van de gerechtshoven of de Centrale raad van Beroep of het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. Dit plan is voor de advocatuur principieel onjuist. Het is strijdig met het rechtsstatelijk principe van een onafhankelijke advocatuur.

Rechtsgelijkheid?

Advocaten, notarissen, artsen, gerechtsdeurwaarders, accountants, loodsen en nog een aantal andere ambten en beroepsgroepen, kennen een wettelijk geregeld tuchtrecht.⁴ Ieder van deze groepen heeft zijn eigen tuchtrechter in eerste aanleg en een eigen regeling voor het hoger beroep. Voor meer eenheid en vergelijkbaarheid bestaan zeker goede redenen, die ik hier verder onbesproken laat.⁵ De Commissie-Huls beveelt in elk geval *niet* aan het hoger beroep bij één instantie te concentreren. Maar het kabinet vindt het 'noodzakelijk' het hoger beroep te concentreren, 'alleen al vanwege de rechtsgelijkheid', lees: bij het opleggen van maatregelen.

Een bepaald niet overtuigende reden. Wat kan dit bijvoorbeeld betekenen bij de toedeling van maatregelen voor een loods ten opzichte van die voor een notaris? En kan gelijkheid

van maatregelen en ook zelfs beleid bij het opleggen niet ook zeer goed langs andere weg worden bereikt? Enige andere reden wordt niet gegeven. Eveneens zonder een enigszins overtuigende motivering wordt het tuchtrecht voor de medische beroepen dan weer van de concentratie uitgezonderd. Kortom, van een behoorlijk onderbouwd voorstel is geen sprake.

Zonder vrees voor zichzelf

Na eeuwenlang voor toezicht onderworpen te zijn geweest aan de rechter, deed Napoleon in 1810 een begin van organisatie in de advocatuur het licht zien, overigens nog steeds stevig gecontroleerd door de rechter en het OM. In een lange worsteling van zo'n 140 jaar wist de advocatuur meer controle over de eigen zaken te veroveren. Het tuchtrecht werd in eerste instantie in toenemende mate door advocaten zelf uitgeoefend, in hoger beroep nog steeds door de rechter. Met de Advocatenwet kwam daaraan een einde. Een onafhankelijke appèl-instantie, het Hof van Discipline, werd ingesteld. Daarin zaten naast advocaten ook rechters maar het Hof was welbewust niet een onderdeel van de rechterlijke macht geworden. De rechters zaten erin vanwege hun onafhankelijkheid (van de advocatuur), vanwege hun deskundigheid en om aldus voor een sterkere legitimering van het tuchtrecht te zorgen. In 1985 werd dit ook voor de tuchtrechtspraak in eerste instantie ingevoerd: de huidige Raden van Discipline ontstonden en werden samengesteld uit advocaten onder leiding van een rechter, uitdrukkelijk als zelfstandig tuchtrechtcollege, niet een onderdeel van de rechterlijke macht.

'De kerntaak van de advocaat in de rechtsstaat is het waarborgen van de rechtspositie van zijn cliënt', aldus het rapport van de Commissie Advocatuur (Commissie-Van Wijmen) van april 2006. En het kabinet schreef in oktober 2006: 'De kerntaak van de advocaat bestaat uit het waarborgen van de rechtspositie van zijn cliënt binnen het algemeen belang van het rechtsbestel.'⁶ De advocaat kan die rol alleen spelen als hij dat onafhankelijk

¹ 'Beleidsuitgangspunten wettelijk geregeld tuchtrecht', Rapport van de Werkgroep tuchtrecht, verschenen te Den Haag op 7 december 2006.

² Zie de brief van het kabinet brief aan de Tweede Kamer van 7 december 2007.

³ Zie ook 'We laten ons het tuchtrecht niet afpakken', in *Advocatenblad* 2008-1, 18 januari 2008, p. 2-3

⁴ Art. 113 Grondwet: Tuchtrechtspraak door de overheid ingesteld wordt bij de wet geregeld.

⁵ Zie hiervoor het rapport-Huls.

⁶ Zie de brief aan de Tweede Kamer van 13 oktober 2006.

kan doen. Ook daarover laten het rapport en het kabinetsstandpunt geen twijfel bestaan. 'De advocaat dient te allen tijde onafhankelijk te staan ten opzichte van derden, zoals de overheid, *de rechter* [curs. FAWB] en de cliënt', zegt het (vorige) kabinet terecht.

Tweemaal één bril

De advocaat is de onafhankelijke, onmisbare gids in de rechtsstaat die zich alleen richt op het belang van zijn cliënt. Die onafhankelijkheid is een voorwaarde voor het vervullen van zijn taak binnen de rechtsstaat. Als de rechter hem bij het behartigen van de belangen van de cliënt andere instructies kan geven, of andere beperkingen opleggen, dan in het belang van een ordelijke procedure, bestaat het risico dat de belangenbehartiging niet ten volle kan geschieden. De advocaat gaat rekening houden met factoren die niet te maken hebben met zijn opdracht. Zoals regel 4.3 van de Gedragscode van de CCBE (koepel van Europese balies) het zegt: 'Zonder afbreuk te doen aan de eerbied en de loyaliteit die hij aan de rechter verschuldigd is, zal de advocaat de belangen van de cliënt naar eer en geweten en zonder vrees verdedigen, ongeacht zijn eigen belangen en ongeacht eventuele gevolgen voor hemzelf of voor welke andere persoon ook.'

Als de rechter niet alleen beslist over de rechtspositie van de cliënt maar ook over het gedrag van de advocaat, wordt de onafhankelijkheid van die advocaat fundamenteel aangetast. Misschien gaat hij bepaalde argumenten niet gebruiken of laat hij een bepaalde aanpak vallen omdat hij vreest dat die de rechter niet bevalt en dat het door diezelfde rechter

Alleen als de advocaat door één bril naar de rechter kijkt, en de rechter door één naar de advocaat, is er sprake van een wederzijds onafhankelijke blik

tuchtrechtelijk aan hem kan worden tegengeworpen. Ook – en dit vind ik een haast nog belangrijker punt – zou een cliënt kunnen denken dat zijn advocaat niet geheel vrij zijn belangen kan verdedigen en bepaalde argumenten wel of juist niet gebruikt om de rechter gunstig te stemmen. Het voorkomen van die schijn is voor het vertrouwen in de rechtsstaat van niet te overschatten belang. Alleen als de advocaat slechts door één bril naar de rechter kijkt, en de rechter door één naar de advocaat, is er sprake van een (wederzijds) onafhankelijke blik.

Nu zou men kunnen zeggen: 'De Nederlandse rechter is toch integer en bovendien kan hij heel goed twee rollen uit elkaar houden. We zetten gewoon de rechter die tuchtrecht uitoefent niet op andere zaken.' Dat laat echter het principiële punt onverlet: de advocaat wordt

in het kabinetsstandpunt afhankelijk van de rechter in de zin van *de rechterlijke macht*. Wie de rechtsstaat hoog heeft, sluit geen compromissen.

Ontwikkeling ongedaan

Waarom moet de tuchtrechter in hoogste instantie voor advocaten dezelfde zijn als die voor zeevarenden en loodsen? Het kabinet geeft hiervoor geen serieus argument. Eén appèlorganisatie lijkt eerder denkbaar als het om de juridische beroepen gaat – notaris, gerechtsdeurwaarder en advocaat – maar ook deze drie beroepsgroepen vertonen zeer specifieke eigen kenmerken. Bovendien zijn de notaris en de gerechtsdeurwaarder ambtenaren, die primair juist niet als eenzijdige belangenbehartigers optreden. Alleen de advocaat heeft als belangrijk onderdeel van zijn werkzaamheden het behartigen van de belangen van de burger voor de rechter. Als er zo nodig één gezamenlijke appèlinstantie moet komen, laat dat dan een van de rechterlijke macht onafhankelijk instituut worden. Of sluit de advocatuur ervan uit. Voor dit laatste lijken mij sterkere argumenten aanwezig dan voor het uitsluiten van de medische beroepen.

Als de advocatuur mee geharmoniseerd of geconcentreerd moet worden, dient het rechtsstatelijk aspect daarbij betrokken te worden. Dit moet ertoe leiden dat in ieder geval de advocatuur niet bij de rechterlijke macht wordt ondergebracht. anders wordt een rechtsstatelijk beginsel zonder behoorlijke motivering opzijgezet en bijna twee eeuwen ontwikkeling ongedaan gemaakt.

(advertenties)

Niets zo praktisch als een goede theorie

Onze cursussen zijn gericht op de praktijk en gebaseerd op de wetenschap. Daardoor haalt u maximaal rendement uit uw opleiding. U vindt ons VSO- en PAO-cursusaanbod op www.cpo.nl.

CPO
Juridisch Onderwijs voor Professionals

Zeker van uw zaak

CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

KB
systeemappen

gratis proefmap?
023-5422184

De Trias dossiermap
"DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR"

Prijzen vanaf € 49,50 p/100 stuks excl. BTW

6 cm

- 12 KLEUREN
- ELASTIEK
- ONVERSLIJTBAAR

postbus 9687
2003 LR Haarlem
kb@systeemappen.nl
www.systeemappen.nl

Wet en Rechtspraak

Nieuwe serie, even handzaam als Tekst & Commentaar!

Wet en Rechtspraak is een nieuwe serie jurisprudentieuitgaven waarin artikelsgewijs relevante jurisprudentie wordt geciteerd. Geen subjectieve interpretatie van jurisprudentie, maar letterlijke publicatie van de rechtsregels zoals deze zijn geformuleerd door de rechter. Bent u op zoek naar een compleet, systematisch, handzaam en compact overzicht van het jurisprudentierecht, dan is Wet en Rechtspraak het antwoord. Hoofdzakelijk arresten van de Hoge Raad der Nederlanden worden opgenomen. Lagere rechtspraak uitsluitend indien en voor zover die voor de interpretatie van een wetsartikel relevant is. De serie geeft u direct toegang tot dat gedeelte van de jurisprudentie waar het echt om draait!

Compacte formule

- artikelsgewijze opzet, met verdere rubricering
- selectie en essentiële rechtsoverwegingen
- objectief
- overzichtelijk

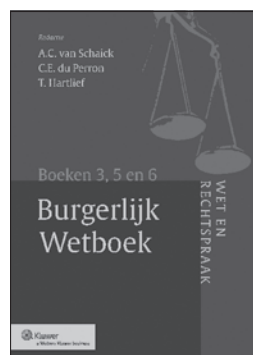
Alle rechtsgebieden

Op termijn bestrijkt Wet en Rechtspraak alle belangrijke rechtsgebieden (burgerlijk recht, burgerlijk procesrecht, strafrecht etc.).

Verschijningsvormen

Wet en Rechtspraak is verkrijgbaar in boekvorm, op cd-rom (*inclusief alle behandelde complete uitspraken*) of als voordelig combinatieabonnement.

Verschenen delen:

Burgerlijk Wetboek deel 3, 5 en 6:

Redactie: mr. A.C. van Schaick,
prof. mr. C.E. Du Perron,
prof. mr. T. Hartlief
ISBN 978-90-13-03029-7
Omvang 1108 pag.
€ 125,- (incl. BTW)

Cd-rom Burgerlijk Wetboek
deel 3,5 en 6
Licentieprijs incl. eerste gebruiker
€ 75,- per jaar (excl. btw), prijs iedere
volgende gebruiker
€ 22,50 (excl. btw).

Burgerlijke Rechtsvordering:

Redactie: mr. R.J.B. Boonekamp,
mr. A.C. van Schaick,
mr. E.M. Wesseling – van Gent
ISBN 978-90-13-04517-8
Omvang 1220 pag.
€ 134,50 (incl. BTW)

Cd-rom Burgerlijke Rechtsvordering
Licentieprijs incl. eerste gebruiker
€ 87,50 per jaar (excl. btw), prijs iedere
volgende gebruiker € 27,50 (excl. btw)

Jaarlijks verschijnt een update van de cd-rom.

Met een combinatieabonnement krijgt u 40% korting op de prijs van het boek en de licentieprijs van de cd-rom.

 Kluwer
a Wolters Kluwer business

Meer informatie

Ga naar www.kluwer.nl/shop voor meer informatie over Wet en Rechtspraak. U kunt natuurlijk ook bellen of mailen met onze afdeling Klantcontacten, telefoon 0570 - 67 35 55, e-mail info@kluwer.nl.

www.kluwer.nl/shop

rechter schrijft terug

Jan van der Does

Het is niet onopgemerkt gebleven

Drang tot expansie, wil om te imponeren, om zich te laten gelden, lust om te winnen – het zijn karaktertrekken die een advocaat goed van pas komen. De cliënt huurt deze vaardigheden in, teneinde zijn zaak in goede banen te leiden.

Maar er is meer. Een advocaat wil zich onderscheiden. En dat niet zomaar. Met het besef dat hij verschil uitmaakt, kan hij niet tevreden zijn. Het verschil moet te zijnen gunste zijn. Een advocaat geniet alleen echt van wat hem positief van anderen onderscheidt. Het moet gezien worden. Dat is een enorme stimulans. Desnoods gaat hij met een zaak op de loop, waardoor het niet onmogelijk is dat de cliënt in het relaas zijn eigen verhaal nog maar in flarden herkent.

Zo ontstaan ook bekende Nederlanders. Zij gaan een stapje verder. Het forum verplaatst zich van de rechtszaal naar de camera, en het onderwerp van gesprek verschuift van een rechtszaak naar een gevat antwoord in een quiz. Ik ben gezien.

Er is een terrein van het recht waar deze karaktertrekken slechts bij uitzondering van nut zijn en waar dan ook nooit een bekende Nederlander zal worden aangetroffen: de vreemdelingenbewaring. Deze regel kent geen uitzondering. De vreemdelingenbewaring is de polikliniek van het recht.

Vele honderden mensen wachten tot ze aan de beurt zijn en die beurt houdt niets anders in dan: poging tot uitzetting. Het gaat om detentie, hetgeen rechterlijke controle impliceert én juridische bijstand.

Elke week behandelt de rechtbank ongeveer 40 zaken, en voor elke zaak wordt een kwartier uitgetrokken. Soms trekt een zaak landelijke aandacht, met name als kinderen in het spel zijn, maar dat is niet in een percentage van het geheel uit te drukken. De meeste gevallen zullen nooit tot het collectieve geheugen doordringen.

De vreemdelingenbewaring is het stiefkindje van het recht. Er is weinig voor nodig om deze maatregel bij aanvang te rechtvaardigen: illegaal verblijf en zicht op uitzetting. Dat betekent dat de controle op een juiste aanwending eerder ligt in de finesses dan in het grote gebaar.

De vreemdelingenbewaring eist van een advocaat specifieke vaardigheden, maar die staan niet in hoog aanzien. Contact maken, aanwezigheid, vertrouwen winnen, zorg, coaching, uitleg, bereikbaarheid, en dat allemaal met behulp van een tolk en bij een cliënt die mogelijk over tien dagen vertrekt. En dan is er weer een ander, die ook weer in een onmogelijk gelegen detentieplek verblijft en van wie de argwaan nauwelijks te overwinnen is. Al die vaardigheden staan in de eerste plaats op zichzelf. De cliënt heeft recht op een degelijke begeleiding. Maar daarnaast staan ze in dienst van een voortdurende waakzaamheid. Het is nooit helemaal uitgesloten dat de advocaat op enig moment op een onvolkomenheid stuit die de hele zaak doet kantelen.

Wie ziet dat de vreemdelingenadvocaat het er goed vanaf brengt? Niet de confrère, niet de tegenpartij, niet de portemonnee en ook niet de rechter. Achter de referte van de advocaat kan grote alertheid verscholen liggen, of een louter nietsdoen.

Wat houdt de vreemdelingenadvocaat bij de les? Het moet beroepseer zijn, innerlijke overtuiging, gewetensvorming, een zekere trots. En dan fatsoen, desnoods een fatsoen zonder illusie. En soms misschien een toewijding die Gerard Reve de Zusters van Liefde toeschrijft.

Roeping

(voor de *Zusters van Liefde*, te Weert)

Zuster Immaculata die al vier en dertig jaar verlamde oude mensen wast, in bed verschoont, en eten voert, zal nooit haar naam vermeld zien.

Maar elke ongewassen aap die met een bord: dat hij vóór dit, of tegen dat is, het verkeer verspert, ziet 's avonds reeds zijn smoel op de tee vee. Toch goed dat er een God is.

Gerard Reve (1973)

Het bureau van de orde

Onderwerp	Telefoonnummer	E-mailadres
Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w.-gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Auditbureau (kwaliteitszorg)	070-335 35 71 / 82	audit@advocatenorde.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
BalieNet-certificaten	070-335 35 71 / 26 / 92	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 71 / 86	helpdesk@advocatenorde.nl

Opleiding	Telefoonnummer	E-mailadres
Beroepsopleiding (09.00-12.00 uur)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (ontheffingen)	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
Telefoonnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 35
Faxnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 31

Opleidingen

VSO

Burgerlijk (proces)recht

Contracteren 2-daagse cursus
03-04-2008 10:00 - 21:00 uur
04-04-2008 09:30 - 17:45 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep VSO/PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) mr. C.R. Christiaans,
mr. C. Drion, prof. mr. H.B.
Krans, mr. T.H.M. van Wechem,
prof. mr. M.H. Wissink
Cursusprijs € 1.595 exclusief btw
Opleidingspunten
15 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
15 Totaal

Straf(proces)recht

Forensisch Technisch Onderzoek voor Strafrechtadvocaten
15-02-2008 09:30 - 22:00 uur
16-02-2008 09:00 - 17:00 uur
Plaats Hulshorst
Doelgroep VSO/PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Independent Forensic Services (IFS),
tel. 0341-451520
Docent(en) D. Barclay, H. van der Meij, K. Shorrock, ir. R. Eikelenboom, M. Iles, G. Jackson, drs. S.J.M. Schieveld
Cursusprijs € 1.300 geen btw
Opleidingspunten
14 Juridisch

- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
14 Totaal

PO

Agrarisch recht

Bedrijfsverplaatsingen
04-03-2008 13:30 - 18:00 uur
Plaats Apeldoorn
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. A. Verduijn
Cursusprijs € 445 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Ambtenarenrecht

Verdieping Ambtenarenrecht
01-04-2008 10:00 - 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Studiecentrum Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en) mr. P.J. Schaap, mr. M.T.H. van Wel
Cursusprijs € 434 geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Bank- en effectenrecht en financiering

Kapitaalmarktpraktijk
14-02-2008 10:00 - 16:30 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. W.J. Horsten
Cursusprijs € 695 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Grotius vervolgopleiding Effectenrecht

04-03-2008 09:30 - 17:00 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Grotius Academie,
tel. 024-3612492
Docent(en) prof. mr. drs. C.M. Grundmann-van de Krol, mr. G.T.J. Hoff
Cursusprijs € 525 geen btw
Opleidingspunten
06 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
06 Totaal

Bestuurs(proces)recht

Publiek Private Samenwerking (PPS): Gebiedsontwikkeling
19-03-2008 09:30 - 16:45 uur
26-03-2008 09:30 - 16:45 uur
02-04-2008 09:30 - 16:45 uur
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling ORP Erasmus Universiteit Rotterdam,
tel. 010-4081597
Docent(en) mr. J.M. Gerritsen, drs. F.J.M. ten Have, prof. mr. J.M. Heby, mr. M. Moolhuizen, mr. P.H. Oussoren, ir. L.F.M. Rempelberg
Cursusprijs € 1.190 geen btw
Opleidingspunten
18 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
18 Totaal

Bestuursprocesrecht

02-04-2008 10:00 - 17:00 uur
03-04-2008 10:00 - 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO

Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) mr. drs. T.G.M. Simons, mr. drs. D.A. Verburg
Cursusprijs € 1.599 exclusief btw
Opleidingspunten
11 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
11 Totaal

Burgerlijk (proces)recht

Contracteren 2-daagse cursus
03-04-2008 10:00 - 21:00 uur
04-04-2008 09:30 - 17:45 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep VSO/PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) mr. C.R. Christiaans, mr. C. Drion, prof. mr. H.B. Krans, mr. T.H.M. van Wechem, prof. mr. M.H. Wissink
Cursusprijs € 1.595 exclusief btw
Opleidingspunten
15 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
15 Totaal

Faillissements- en insolventierecht

Symposium 'Het voorontwerp Insolventiewet - toegelicht door de leden van de Commissie Insolventierecht'
06-02-2008 10:15 - 16:30 uur
Plaats Nijmegen
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling CPO Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. M.P. van Achterberg, mr. J.C. van Apeldoorn, prof. mr. J.J. van Hees, mr. B.F.M. Knüppe, prof. mr. S.C.J.J. Kortmann, mr. F.R. Salomons, mr. P.M. Veder, prof. mr. B. Wessels, prof. mr. J.W. Winter
Cursusprijs € 525 geen btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Opfriscursus Insolventierecht

17-04-2008 13:30 - 17:45 uur
Plaats Groningen
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Juridisch

Contractonderwijs RUG,
tel. 050-3635748
Docent(en) mr. K. van Bladeren, prof. mr. R.D. Vriesendorp
Cursusprijs € 550 geen btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Gezondheidsrecht

One size fits all? - werken met bv's en andere rechtsvormen in Cure & Care
01-04-2008 09:45 - 13:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Medilex,
tel. 030-6933887
Docent(en) mr. P.H.J. Geurten, mr. dr. H.E.G.M. Hermans, mr. M.M. Janssen, mr. C.P. Kooy, drs. T.H.P.M. Schraven
Cursusprijs € 395 exclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

One size fits all? - werken met BV's en andere rechtsvormen in Cure & Care

01-04-2008 13:45 - 17:15 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Medilex,
tel. 030-6933887
Docent(en) mr. P.H.J. Geurten, mr. dr. H.E.G.M. Hermans, mr. M.M. Janssen, mr. C.P. Kooy, drs. T.H.P.M. Schraven
Cursusprijs € 395 exclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Huurrecht

Juridische aanpak van woonoverlast
25-03-2008 09:30 - 16:30 uur
Plaats Den Dolder
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3789896
Docent(en) mr. H. Hielkema, M.C.A. Josefa-de Haard, mr. P.G.A. van der Sanden
Cursusprijs € 745 exclusief btw

In deze rubriek het cursusaanbod in het kader van de Permanente Opleiding (PO) en het cursusaanbod voor de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De door de Orde erkende opleidingsinstellingen naast PO-cursussen kunnen tevens VSO-cursussen voor advocaat-stagiaires organiseren.

Opleidingen

Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Intellectuele eigendom
IPR in Europe – What's new ?
26-02-2008 10:00 – 17:00 uur
Plaats Brussel
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling LES Benelux,
tel. 0343-575397
Docent(en) dr. B. Bird, mr. F. Daelemans, mr. D. Dambois, I. Forrester, P. Nihoul, B. Oosting, prof. A. Strowel, J.-C. Troussel LLM, mr. B. Vandermeulen, mr. T. Vinje
Cursusprijs € 160 geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Onteigeningsrecht
Grondverwerving – onteigening en grondexploitatie
19-03-2008 09:45 – 16:45 uur
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) mr. E.W. van Gelder, mr. H.A.J. Gierveld, mr. J.F. de Groot, mr. J. Hoekstra, mr. E. van der Schans
Cursusprijs € 899 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Overige rechtsgebieden
Jurisprudentie
Aanbestedingsrecht
03-04-2008 10:00 – 17:00 uur
10-04-2008 10:00 – 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) mr. A. Boot, mr. S. Brackmann, prof. dr. L. Gormley, prof. mr. G. van der Meent
Cursusprijs € 1.699 exclusief btw
Opleidingspunten
11 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
11 Totaal

Grotius vervolgopleiding
Omgevingsrecht
04-04-2008 10:30 – 15:15 uur
16-05-2008 10:30 – 15:15 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten

Instelling Grotius Academie,
tel. 024-3612492
Docent(en) mr. A.B. Blomberg, mr. W.T.H. Braams, mr. drs. J.H. Geerdink, mr. dr. M.G.W.M. Peeters
Cursusprijs € 450 geen btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

De komst van een nieuwe insolventiewet
08-04-2008 10:00 – 16:55 uur
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) A. van Eijdsen, mr. M. Janssen, prof. mr. B. Kortmann, mr. dr. A.P.K. Lutikhuis RA, mr. F. Salomons, mr. J. Timmermans, prof. mr. B. Wessels, mr. M. Windt
Cursusprijs € 999 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Juridische issues in de media
15-04-2008 09:50 – 16:30 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) H. Bollen, A. den Hartog, M. de Kemp, D. van der Kolk, B. Le Poole, mr. W. Wefers Bettink
Cursusprijs € 949 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Schadevergoeding bij rechtmatige en onrechtmatige overheidsbesluiten
23-04-2008 10:00 – 16:45 uur
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) mr. B.J. van Ettehoven, prof. mr. B. Kortmann, mr. B.P.M. van Ravels, prof. mr. B.J. Schueler
Cursusprijs € 899 exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Personen- en familierecht
Praktijkmiddag

Echtscheidingsconvenanten maken
15-04-2008 13:00 – 17:30 uur
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling KSU Studie,
tel. 020-4496420
Docent(en) mr. M.E.L. Klein, mr. F.M.J.A. Lohuis
Cursusprijs € 375
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Straf(proces)recht
Forensisch Technisch Onderzoek voor Strafrechtadvocaten
15-02-2008 09:30 – 22:00 uur
16-02-2008 09:00 – 17:00 uur
Plaats Hulshorst
Doelgroep VS0/PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Independent Forensic Services (IFS),
tel. 0341-451520
Docent(en) D. Barclay, H. van der Meij, K. Shorrock, ir. R. Eikelenboom, M. Iles, G. Jackson, drs. S.J.M. Schievel
Cursusprijs € 1.300 geen btw
Opleidingspunten
14 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
14 Totaal

Herhalingscursus Wet OM-afdoening
26-02-2008 13:00 – 17:30 uur
Plaats Zeist
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling De Brink Opleidingen,
tel. 06-23116254
Docent(en) mr. M. Geerds, mr. R. Krijtenburg, prof. mr. T.M. Schalken, mr. J. van Zijl
Cursusprijs € 475 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Jeugdstrafrecht en -strafprocesrecht
05-03-2008 13:00 – 17:30 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Anker en Anker Opleidingen,
tel. 058-2442500
Docent(en) mr. H. Anker, prof. dr. J. Boksem
Cursusprijs € 425 inclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Vreemdelingenrecht
Actualiteiten vrijheidsbeneming
01-04-2008 10:00 – 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Studiecencentrum Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en) mr. J.F.M.J. Bouwman, mr. B. van Dokkum
Cursusprijs € 419 geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

ADR/Mediation
Aanscherpen van Persoonlijke Mediationvaardigheden
18-04-2008 10:00 – 17:00 uur
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Mediation & Training Network The Lime Tree,
tel. 030-2255910
Docent(en) I. Siegel
Cursusprijs € 510 geen btw
Opleidingspunten
05 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Creatief problemen oplossen
22-04-2008 10:00 – 17:00 uur
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Mediation & Training Network The Lime Tree,
tel. 030-2255910
Docent(en) C. Frijters
Cursusprijs € 510 geen btw
Opleidingspunten
05 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Intervisie
Kennismaking met intervisie
11-02-2008 09:00 – 12:30 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
11-02-2008 13:30 – 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO

Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
- Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
13-03-2008 09:00 – 12:30 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
- Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
13-03-2008 13:30 – 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
- Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
16-04-2008 09:00 – 12:30 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
- Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
16-04-2008 13:30 – 17:00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling Centrum Kwaliteit Advocatuur (v/h SKiR),
tel. 06-13839549
Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit

Cursusprijs € 250 geen btw
Opleidingspunten
- Juridisch
03 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
03 Totaal

Overige vaardigheden

Snellezin – Mindmapping – Geheugentraining – Creatief denken

08-02-2008 09:30 – 17:00 uur
15-02-2008 09:00 – 17:00 uur
22-05-2008 09:00 – 17:00 uur
Plaats Hilversum

Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) J. Cliteur MBA
Cursusprijs € 2.099 exclusief btw
Opleidingspunten
- Juridisch
18 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
18 Totaal

Snellezin – Mindmapping – Geheugentraining – Creatief denken

03-04-2008 09:30 – 17:00 uur
10-04-2008 09:00 – 17:00 uur
22-05-2008 09:00 – 17:00 uur
Plaats Rotterdam

Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) J. Cliteur MBA
Cursusprijs € 2.099 exclusief btw
Opleidingspunten
- Juridisch
18 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
18 Totaal

Legal English

10-04-2008 13:00 – 17:30 uur
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) drs. A. Mellor

Cursusprijs € 565 exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Presenteren

Praktische Psychologie voor Professionals

31-03-2008 in overleg
01-04-2008 09:00 – 17:00 uur
24-04-2008 09:00 – 17:00 uur
Plaats Arnhem
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en) M. Bongers
Cursusprijs € 2.499 exclusief btw
Opleidingspunten
18 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
18 Totaal

Talen

Engels voor Juristen

In overleg in overleg
In overleg in overleg
Plaats Waalwijk/Capelle aan den IJssel
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling ILC International Language Centre,
tel. 0416-563000
Docent(en) Deskundige trainers
Cursusprijs € 1.375 exclusief btw
Opleidingspunten
- Juridisch
16 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
16 Totaal

Frans voor juristen

In overleg in overleg
In overleg in overleg
Plaats Waalwijk/Capelle aan den IJssel
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling ILC International

Language Centre,
tel. 0416-563000
Docent(en) Deskundige trainers
Cursusprijs € 1.375 exclusief btw
Opleidingspunten
- Juridisch
16 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
16 Totaal

Duits voor juristen

In overleg in overleg
In overleg in overleg
Plaats Waalwijk/Capelle aan den IJssel
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling ILC International Language Centre,
tel. 0416-563000
Docent(en) Deskundige trainers
Cursusprijs € 1.375 exclusief btw
Opleidingspunten
- Juridisch
16 Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
16 Totaal

Beëdigd als advocaat:

Müller, mw. mr. S., Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7119999, e-mail info.amsterdam@cliffordchance.com

Beëdigd als advocaat en procureur:

Aalst, mr. B.T.J.A. van, Hengelosestraat 571 (7521 AG) postbus 126 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4840000, fax 053-4840099, e-mail damste@damste.nl

Bekema, mw. mr. A., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056316, fax 020-6056719, e-mail a.bekema@houthoff.com

Bonjer, mr. J., Hereweg 93 (9721 AA) postbus 1105 (9701 BC) Groningen, tel. 050-5997981, fax 050-5997977, e-mail j.bonjer@triplaw.nl

Boxtel, mr. P. van, Flight Forum 760-780 (5657 DT) postbus 245 (5600 AE) Eindhoven, tel.

040-8518300, fax 040-8518301, e-mail pascal.vanboxtel@pellicaan.nl

Braggaar, mr. H.J., Zuidplein 180 (1077 XV) Amsterdam, tel. 020-7996200, fax 020-7996300, e-mail amsterdamreception@linklaters.com

Brenninkmeijer, mr. V.A., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741241, fax 020-6741683, e-mail victor.brenninkmeijer@allenoverly.com

Donath, mw. mr. A.J., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953953, fax 020-7953900, e-mail boekel.de.neree@bdn.nl

Doreleijers, mw. mr. C., Markt 14 (5581 GK) postbus 71 (5580 AB) Waalre, tel. 040-2679999, fax 040-2679990, e-mail advocatuur@custos.nl

Driessen, mr. G.R.G., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056000, fax 020-6056711, e-mail info@houthoff.com

Esmeijer, mr. A.P.W., Pantheon 25 (7521 PR) postbus 109 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4804200, fax 053-4804299, e-mail info@kienhuishoving.nl

Fleumer, mr. J., Verhagenplein 1 (2671 HS) postbus 252 (2670 AH) Naaldwijk, tel. 0174-629341, fax 0174-623326, e-mail advocatuur@westlandpartners.nl

Hasselt, mw. mr. M.D. van, Zeemansstrat 13 (3016 N) postbus 23493 (3001 KL) Rotterdam, tel. 010-2667867, fax 010-2667868, e-mail melanie.vanhasselt@mainportlawyers.com

Have, mr. F. ten, Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460575, fax 020-5460123, e-mail floris.tenhavestibbe.com

Houben, mw. mr. M.I., Foe-liestraat 18 (1011 TM) postbus 15200 (1001 ME) Amsterdam, tel. 020-4095555, fax 020-4095444, e-mail info@meestermeester.nl

Hoveijn, mr. F.A., Herculesplein 213 (3584 AA) postbus 85299 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2523520, fax 030-2512741, e-mail fh@atmadvocaten.nl

Israëls, mw. mr. M.-L., Stadhouderslaan 53 (3583 JD) postbus 85051 (3508 AB) Utrecht, tel. 030-2516424, fax 030-2540488, e-mail misraels@vanodijik.nl

Jagusiak, mw. mr. N.E.M., Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7119999, e-mail info.amsterdam@cliffordchance.com

Jong, mr. J. de, Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel.

020-6056000, fax 020-6056700, e-mail info@houthoff.com

Jongh, mw. mr. C. de, Wasenaarseweg 20 (2596 CH) Den Haag, tel. 070-3469646, fax 070-3560490, e-mail mail@mvg.nl

Kloppenburger, mr. M.P., Marco-nistraat 2 (3029 AK) Rotterdam

Koenen, mw. mr. C.J., Herengracht 425-429 (1017 BR) Amsterdam, tel. 020-6246811, fax 020-6272278, e-mail wieringa@wieringa.nl

Kromhout, mr. J.G.M., Admiralliteitskade 50 (3063 ED) postbus 4302 (3006 AH) Rotterdam, tel. 088-2535000, fax 088-2535400

Kroon-Jongbloed, mw. mr. A.A.M., Hereweg 93 (9721 AA) postbus 1105 (9701 BC) Groningen, tel. 050-5997999, fax 050-5997977

Kroonen, mw. mr. M., Jan Valsterweg 100 (3315 LG) postbus 1034 (3300 BA) Dordrecht, tel. 078-6134533, fax 078-6140150, e-mail info@vissersilfhout.nl

Laurentius, mr. R.F., Peter van Anrooystraat 7 (1076 DA) postbus 75999 (1070 AZ) Amsterdam, tel. 020-5736801, fax 020-5736885, e-mail r.laurentius@lexence.com

Leeuwen, mr. B.S. van, Herengracht 425-429 (1017 BR) Amsterdam, tel. 020-6246811, fax 020-6272278, e-mail wieringa@wieringa.nl

Link, mw. mr. M.R.J., Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171000, fax 020-7171111, e-mail info@nautadutilh.com

Looijenga, mw. mr. S., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953432, fax 020-7942847, e-mail sanneke.looijenga@bdn.nl

Lorjé, mr. N., Strawinskylaan 10 (1077 XZ) postbus 75299 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-4857000, fax 020-4857001, e-mail nima.lorje@freshfields.com

Martens, mw. mr. M.P.M., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056970, fax 020-6056711, e-mail m.martens@houthoff.com

Menheere, mr. M.C., Burgerweeshuispad 301 (1076 HR) postbus 75084 (1070 AB) Amsterdam, tel. 020-5771771, fax 020-5771775, e-mail amsterdam@debrauw.com

Niessen, mw. mr. N.J.A.P.B., Bergerstraat 2 (6226 NA) postbus 1750 (6201 BT) Maastricht, tel. 043-3626655, fax 043-3626562, e-mail niessen@boelszanders.nl

Nijhoff, mr. E., Twentepoort Oost 3-a (7609 RG) postbus 837 (7600 AV) Almelo, tel. 0546-543520, fax 0546-543529, e-mail info@spoorhoekman.nl

Orval, mr. M.J.H., Newtonlaan 203 (3584 BH) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-

Meldingen voor deze rubriek kunnen worden doorgegeven aan: adres@advocatenorde.nl

2121785, fax 030-2121152, e-mail marc.orval@cms-dsb.com

Polle, mr. R.J., Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail polle@hocker.nl

Reijns, mr. A.A.M., Keizersgracht 555 (1017 DR) postbus 545 (1000 AM) Amsterdam, tel. 020-5533600, fax 020-5533777, e-mail arjan.reijns@lovells.com

Rosielle, mw. mr. A., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953277, fax 020-7942998, e-mail anouk.rosielle@bdn.nl

Schajik, mr. E.W. van, Amsterdamsestraatweg 55-a (3744 MA) postbus 377 (3740 AJ) Baarn, tel. 035-5480320, fa 035-5480329, e-mail contact@wakim.nl

Schol, mr. P.E.M., Pantheon 25 (7521 PR) postbus 109 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4804200, fax 053-4804299, e-mail p.schol@kienhuishoving.nl

Schut, mw. mr. M.M., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056953, fax 020-6056708, e-mail m.schut@houthoff.com

Senduk, mr. J.H., Strawinskyalaan 3127 (1077 ZX) postbus 75306 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3017300, fax 020-3017350

Sluiter, mw. mr. K.B., Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347265, fax 030-2347282, e-mail k.sluiter@bs-advocaten.nl

Smulders, mw. mr. E.C., Claude Debussylaan 54 (1082 MD) postbus 2720 (1000 CS) Amsterdam, tel. 020-5517555, fax 020-6267949, e-mail info.amsterdam@bakernet.com

Sprenger, mw. mr. S.E., Newtonlaan 203 (3584 BH) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121711, fax 030-2121152, e-mail serena.sprenger@cms-dsb.com

Uden, mr. C.C.A.P. van, Kerkstraat 76 (5261 CS) postbus 296 (5260 AG) Vught, tel. 073-6561116, fax 073-6567949, e-mail info@tilburg-beks.nl

Vader, mr. W.A., Wibautstraat 224 (1097 DN) postbus 12929 (1100 AX) Amsterdam, tel. 020-5600600, fax 020-5600500,

e-mail info@fplaw.nl

Vermeulen, mr. D.D., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056975, fax 020-6056708, e-mail d.vermeulen@houthoff.com

Verzaal, mw. mr. Y.P.J., Wibautstraat 224 (1097 DN) postbus 12929 (1100 AX) Amsterdam, tel. 020-5600600, fax 020-5600502, e-mail info@fplaw.nl

Vinken, mw. mr. S.M.M.S., Statenlaan 55 (5223 LA) postbus 1714 (5200 BT) Den Bosch, tel. 073-6927777, fax 073-6927789, e-mail info@banning.nl

Voorberg, mw. mr. F.E., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056956, fax 020-6056712, e-mail f.voorberg@houthoff.com

Wehrmeijer, mr. Y.A., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056000, fax 020-6056700, e-mail info@houthoff.com

Wesselink, mr. M.H.J.A., Grote Markt 20-21 (4201 EB) postbus 3020 (4200 EA) Gorinchem, tel. 0183-631800, fax 0183-660548, e-mail algemeen@stultiensdunsbergen.nl

Yesildag, mr. O., Vasteland 38-a (3011 BM) postbus 23046 (3001 KA) Rotterdam, tel. 010-2170999, fax 010-2170990, e-mail info@jvlaw.nl

Zeeman, mw. mr. M., Hilversumsestraat 324 (1024 MB) postbus 36310 (1020 MH) Amsterdam, tel. 020-6352020, fax 020-6352021, e-mail mzeeman@pesman.nl

Zijlstra, mw. mr. G.H., Energieweg 22 (4143 HK) postbus 26 (4140 AA) Leerdam, tel. 0345-533481, fax 0345-533418

Praktijk neergelegd:

Akker, mw. mr. M.B. van den Utrecht 03-12-2007

Arts, mr. J.L.M. Breda 31-12-2007

Asselbergs, mr. M.C.C.Th.M. Etten-Leur 31-12-2007

Baldewising, mr. H.P. Amsterdam 31-12-2007

Berkeljon, mw. mr. Y.B. Amster-

dam 31-12-2007

Bongers, mw. mr. V.M.W. Eindhoven 03-01-2008

Borch tot Verwolde, mr. A.P. van der Amsterdam 31-12-2007

Christe, mr. D. Amsterdam 31-12-2007

Clercq-Tijks, mw. mr. M.E.H.G. le Delft 31-12-2007

Cras-Schoenmakers, mw. mr. A.J.G. Venlo 01-01-2008

Creemers, mr. L.A.H.M. Zaandijk 19-12-2007

Dam, mw. mr. A.J.S. van Enschede 01-01-2008

Denneman, mr. D.C.M.F.E. Tilburg 31-12-2007

Empel-van der Dussen, mw. mr. R.M. van Den Haag 01-01-2008

Frakes, mr. L.S. Amsterdam 31-12-2007

Friedrichs, mr. N.A.M. Venlo 01-01-2008

Göertz, mw. mr. E.M.T.A. Venray 01-01-2008

Gorkom, mw. mr. C.V. van Amsterdam 31-12-2007

Hagenouw, mw. mr. C.I.J. Rotterdam 15-06-2007

Heuvel, mr. J.F.H. van den Oisterwijk 01-01-2008

Hulshuizen, mr. J.F.H. Rosmalen 03-01-2008

Kaaij, mr. G. Leeuwarden 27-12-2007

Keulen, mr. B.F. Utrecht 31-12-2007

Klein Robbenhaar, mw. mr. M. Utrecht 01-01-2008

Koop, mw. mr. A.B. Utrecht 01-01-2008

Kraak, mw. mr. C. Utrecht 25-09-2007

Leeuwenberg, mw. mr. E.W.M. Zwolle 15-12-2007

Lokven, mr. G.M.H. van Utrecht 01-01-2008

Lowenberg, mr. M. Amsterdam 31-12-2007

Lubbinga, mw. mr. R. Utrecht 01-01-2008

Meel, mw. mr. M.I. van Utrecht 01-01-2008

Nie-van Wijnen, mw. mr. F.S. van Amsterdam 31-12-2007

Nijdam, mw. mr. N.R. Eindhoven 03-01-2008

Obbink, mr. J.P.C. Amersfoort 01-01-2008

Os, mw. mr. A.M.F. van Leiden 01-01-2008

Reeser Cuperus, mr. L.D.G. Amsterdam 31-12-2007

Riedstra, mr. P. Leeuwarden 31-12-2007

Scheilen, mr. E.A. Nieuwegein 31-12-2007

Schotte, mw. mr. C.E. Amsterdam 24-12-2007

Smits, mr. A.M. Bennekom 01-01-2008

Spaan, mw. mr. G.I.T. Hoogezand 01-01-2008

Stelt, mr. D.A. van der London/

GB 31-12-2007

Steutel, mw. mr. A. Den Haag 01-01-2008

Tates, mw. mr. R.A. Amsterdam 31-12-2007

Vermeulen, mr. P.A.C.M. Nijmegen 31-12-2007

Vialle, mr. G.W.H. Venlo 31-12-2007

Vidor, mw. mr. C. Delft 15-12-2007

Wolf, mr. A.H.J. Den Haag 01-01-2008

Kantoorverplaatsing:

Baarden, mw. mr. F. van: Willemsparkweg 63 (1071 GS) Amsterdam, tel. 020-6260033, fax 020-4212134, e-mail f.vbaarden@kuijperlonterman.nl

Baumann, mw. mr. R.S.: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042200, fax 010-2042211, e-mail info@conwaystendahl.com

Berends, mw. mr. C.C.: Burg Ronckersplein 2 (6269 AL) postbus 27 (6269 ZG) Margraten, tel. 043-4582880, fax 043-4581963, e-mail info@hartmansadvocaten.nl

Bondrager-Chap, mw. mr. M.L.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail m.bondrager@bs-advocaten.nl

Bosch, mr. R.M.T. van den: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042200, fax 010-2042211, e-mail info@conwaystendahl.com

Bosma, mr. G.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail g.bosma@bs-advocaten.nl

Cohen, mw. mr. M.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail m.cohen@bs-advocaten.nl

Conway, mr. S.C.: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042200, fax 010-2042211, e-mail conway@conwaystendahl.com

Crutzen, mr. J.I.: Mergelsweg 44 (6419 ED) Heerlen, tel. 045-5714100, fax 045-5716662, e-mail j.crutzen@advocatenkantoor-crutzen.nl

Dekens, mw. mr. N.W.A.: Willem de Zwijgerlaan 205 (1056 JP) Amsterdam

Diepenhorst, mr. M.L.: Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 58188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506666, fax 020-5506777, e-mail info@kvd.nl

Duijs, mr. L.J.P.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail b.duijs@bs-advocaten.nl

Dijk, mr. L.W.H. van (Wasse-naar): Verlengde Tolweg 2 (2517 JV) Den Haag, tel. 070-3318899, fax 070-3225777, e-mail dijk@tolrecht.nl

Gimbrère, mr. F.T.H.: Wilhelminasingel 1-a (4818 AA) postbus 1883 (4801 BW) Breda, tel. 076-5140505, fax 076-5212131, e-mail gimbrere@gimbrere.nl

Groenendaal, mw. mr. E.G.C.: Willem de Zwijgerlaan 205 (1056 JP) Amsterdam

Hartmans-Jansen, mw. mr. P.H.M.: Burg Ronckersplein 2 (6269 AL) postbus 27 (6269 ZG) Margraten, tel. 043-4582880, fax 043-4581963, e-mail info@hartmansadvocaten.nl

Jacobs, mr. J.P.H.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail j.jacobs@bs-advocaten.nl

Janssen, mr. G.: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042202, fax 010-2042211, e-mail janssen@conwaystendahl.com

Jong, mr. M.J. de (Leiden): Jonckerweg 2 (2201 DZ) postbus 65 (2200 AB) Noordwijk/ZH, tel. 071-7502200, fax 071-7502201, e-mail t.dejong@rww.nl

Jonker, mr. R.D.C.: Maliebaan 10-a (3581 CN) postbus 14033 (3508 SB) Utrecht, tel. 030-2364600, fax 030-2364192, e-mail r.jonker@vandiepen.com

Kars, mr. E. (Voorschoten): Dorpsstraat 26 (2665 BJ) postbus 908 (2665 ZX) Bleiswijk, tel. 010-

5217777, fax 010-5213622, e-mail hk-bleiswijk@hklaw.nl

Kessel, mr. R.A.C.J. van: Bos-scheweg 135-a (5282 WV) postbus 92 (5280 AB) Bostel, tel. 0411-660050, fax 0411-660051, e-mail info@vanrooyvankessel.nl

Kniestedt, mr. C.W.: Arthur van Schendelstraat 740 (3511 MK) postbus 516 (3500 AM) Utrecht, tel. 030-2347234, fax 030-2347282, e-mail c.kniestedt@bs-advocaten.nl

Koelen, mw. mr. Y.W.A.M. van der (Venlo): Grotestraat 18 (5931 CV) Tegelen, tel. 077-7504711, fax 077-7504714, e-mail info@advocatenkantoorvdk.nl

Kreuk, mw. mr. A.E. de: Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785785, fax 020-5785800, e-mail info@loyensloeff.com

Leeuwen, mr. E.J. van: Aleyda van Raephorstlaan 23 (3054 CR) Rotterdam, tel. 06-46573079, e-mail info@vanleeuwenadvocaten.nl

Lösing, mw. mr. D.S.: Van Vollenhovenstraat 21-b (3016 BG) postbus 23024 (3001 KA) Rotterdam, tel. 010-4366437, fax 010-4367729, e-mail losing@vanvollenhoven-advocaten.nl

Maat-Oldenhof, mw. mr. F.C.M. (Middelburg): Oude Rijksweg 106 (4458 AL) 'S-Arendskerke, e-mail f.maat@mrmaat.nl

Mortel, mr. M.H.G. van de: Vos-selmanstraat 260 (7311 CL) postbus 10100 (7301 GC) Apeldoorn, tel. 055-5271338, fax 055-5271430, e-mail m.h.g.vandemortel@nysingh.nl

Oosterwijk, mr. C.G.M.: Johannes Vermeerstraat 34 (1071 DS) Amsterdam, tel. 020-6719995, fax 020-6716185, e-mail k.oosterwijk@weilersadvocaten.nl

Put, mr. H.J.W.A. van der: Wilhelminasingel 1-a (4818 AA) postbus 1883 (4801 BW) Breda, tel. 076-5140505, fax 076-5212131, e-mail vanderput@gimbrere.nl

Romijn, mr. B.C. (Haarlem): Pas-torieweg 9 (2071 AR) Santpoort-Noord, tel. 023-5376407, fax 023-5388704, e-mail romijn@xs4all.nl

Rooy, mr. M.F.J.M. van: Bos-scheweg 135-a (5282 WV) postbus 92 (5280 AB) Bostel, tel. 0411-660050, fax 0411-660051, e-mail info@vanrooyvankessel.nl

Russell, mr. W.O.: Koningslaan 42 (1075 AE) postbus 75914 (1070 AX) Amsterdam, tel. 020-7988200, fax 020-7988201, e-mail russell@warendorf.nl

Sanders-Maanurdin, mw. mr. A.: Dommelseweg 28 (5554 NR) postbus 356 (5550 AJ) Valkenswaard, tel. 040-2082555, fax 040-2082559, e-mail info@theunsadvocaten.nl

Schothorst-Gransier, mw. mr. E.J.P. (Den Haag): Newtonlaan 203 (3584 BH) Postbus 85250 (3584 BH) Utrecht, tel. 030-2121111, fax 030-2121333, e-mail eva.schothorst@cms-dsb.com

Schrader-Verseveld, mw. mr. Y.G.I.: Burgemeester Roelenweg 11 (8021 EV) postbus 600 (8000 AP) Zwolle, tel. 038-4259200, fax 038-4259252, e-mail info@nysingh.nl

Schram, mr. R.A. (Amsterdam): Nauerna 40-a (1566 PD) As-sendelft, tel. 075-6707444, fax 075-6708843, e-mail info@schramadvocaten.nl

Spijkerman, mr. E.M.G.F.: Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953953, fax 020-7953900, e-mail boekel.de.neree@bdn.nl

Stendahl, mr. A.: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042200, fax 010-2042211, e-mail stendahl@conwaystendahl.com

Theuns, mr. R.C.J.: Dommelseweg 28 (5554 NR) postbus 356 (5550 AJ) Valkenswaard, tel. 040-2082555, fax 040-2082559, e-mail info@theunsadvocaten.nl

Verstappen, mr. P.A.G. (Nuenen): Paradijslaan 24-a (5611 KN) postbus 884 (5600 AW) Eindhoven, tel. 040-2649849, fax 040-2649845, e-mail p.verstappen@dsv-advocaten.nl

Vogelaar, mw. mr. H.: Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042203, fax 010-2042211, e-mail vogelaar@conwaystendahl.com

Nieuw kantoor/ Associatie:

Conway Stendahl NV (mrs. R.S. Baumann, R.M.T. van den Bosch, S.C. Conway, G. Janssen, A. Stendahl en H. Vogelelaar) Otto Reuchlinweg 1132 (3072 MD) postbus 52610 (3007 KC) Rotterdam, tel. 010-2042200, fax 010-2042211, e-mail info@conwaystendahl.com

Dekens & Groenendaal (mrs. N.W.A. Dekens en E.G.C. Groenendaal) Willem de Zwijgerlaan 205 (1056 JP) Amsterdam

Gimbrère International Advocaten (mrs. F.T.H. Gimbrère en H.J.W.A. van der Put) Wilhelminasingel 1-a (4818 AA) postbus 1883 (4801 BW) Breda, tel. 076-5140505, fax 076-5212131, e-mail info@gimbrere.nl

Hartmans Advocaten (mrs. P.H.M. Hartmans-Jansen en C.C. Berends) Burg Ronckersplein 2 (6269 AL) postbus 27 (6269 ZG) Margraten, tel. 043-4582880, fax 043-4581963, e-mail info@hartmansadvocaten.nl

Van Rooy | Van Kessel Advocaten (mrs. M.F.J.M. van Rooy en R.A.C.J. van Kessel) Bosscheweg 135-a (5282 WV) postbus 92 (5280 AB) Bostel, tel. 0411-660050, fax 0411-660051, e-mail info@vanrooyvankessel.nl

Theuns Advocaten (mrs. R.C.J. Theuns en A. Sanders-Maanurdin) Dommelseweg 28 (5554 NR) postbus 356 (5550 AJ) Valkenswaard, tel. 040-2082555, fax 040-2082559, e-mail info@theunsadvocaten.nl

Naamswijziging:

Aantjes & Schakel te Rijswijk/ ZH thans: **Aantjes Zevenberg Advocaten**

Mouwen & Partners te Breda thans: **Advance Advocaten**

Bertens & Slaats Advocaten te Eindhoven thans: **Berkers Gerrand & Slaats Advocaten**

Bosma.Lenards.Ter Haar Advoca-

caten en Procureurs te Dronten thans: **Bosma Advocaten**

Bosma.Lenards.Ter Haar Advoca-ten en Procureurs te Zeewolde thans: **Bosma Advocaten**

Rechtshulp Midden Advocaten te Utrecht thans: **Dondersstraat 1 Advocaten**

Van Dijk Van Schijndel Menheere te Den Haag thans: **Van Dijk Van Schijndel Menheere Scholtes**

Bosma.Lenards.Ter Haar Advoca-ten en Procureurs te Emmeloord thans: **Ter Haar & Pater Advoca-**

Hoekman & Van Duursen Advoca-ten te Stadskanaal thans: **Hoekman Advocaten**

De Koning & Renzen Advocaten te Rotterdam thans: **Huijzer & Renzen Advocaten**

Blom c.s. Advocaten te Amster-dam thans: **Jardin Advocaten**

Simons, Hartmans & Ruiter Advoca-ten te Gulpen thans: **Simons & Partners advocaten**

Schuurman Koets de Vries Advoca-ten te Den Haag thans: **SKV-advocaten**

Slijm Henkelman Van Haarst LflI advocaten te Winschoten thans: **Slijm Van Haarst LflI advocaten**

Tanger c.s. te Velsen-Zuid thans: **Tanger Advocaten N.V.**

Van der Woude de De Graaf Advocaten ten Almere thans: **Van der Woude Gase Erven Advocaten**

Bezoek- adres/post-bus/tel./ fax/e-mail:

Advance Advocaten te Breda: e-mail info@advance-advocaten.eu

Ten Berge Leerkotte Advocaten te Utrecht: Nieuwekade 201 (3511 RW) Utrecht

Berkers Gerrand & Slaats Advocaten te Eindhoven: e-mail info@berkersgerrandslaats.nl

Emmelot Advocaten te Utrecht: Eikstraat 82 (3434 TH) Nieuwegein

Advocatenkantoor Föllings te Heerlen: Dominee Jongeneel-straat 16 (6411 EV) Heerlen

Ter Haar & Pater Advocaten te Emmeloord: e-mail kantoor@thp-advocaten.nl

Huijzer & Renzen Advocaten te Rotterdam: e-mail info@hr-advocaten.nl

Kaiser van Steijn Advocaten te Den Haag: Laan Copes van Cat-tenburch 44 (2585 GB) Den Haag

Kuijper & Lonterman te Amster-dam: Willemsparkweg 63 (1071 GS) Amsterdam

NautaDutilh N.V. te Luxemburg: 2 Rue Bartholet (1733) Luxemburg

F.J. Scheltema B.V. te Hilversum: Zuidereinde 156-g (1243 KN) 's-Graveland

Van Sikkelerus & Ray advoca-ten te Rotterdam: Straatweg 124 (3051 BM) Rotterdam

Sijbrandij De Waard Advocaten te Utrecht: Maliebaan 123 (3581 CK) Utrecht

Weldam Advocaten te Utrecht: Amsterdamsestraatweg 933 (3555 HP) Utrecht

Van der Woude Gase Erven Advocaten te Almere: e-mail info@wge-advocaten.nl

Rectificatie:

In *advocatenbladnummer* 1 (2008) zijn de verkeerde kantoorgegevens vermeld van **mr. M.W. Renes onder het kopje 'kantoorverplaatsing'**. De juiste kantoorgegevens zijn: Certa Legal Advocaten & Adviseurs, Keizersgracht 620 (1017 ER) Amsterdam, tel. 020-5216699, fax 020-5216690, e-mail renes@certalegal.nl

Legal Counsel

Bedrijfsjurist

Jurist Pensioenrecht

Senior Juridisch Adviseur

Fiscalist

BTW Specialist

Voor een compleet aanbod van juridische vacatures ga je naar jbb.nl

Juridische Banenbank

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Lorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. H.J. de Groot.

Overtreding bevel beperking

Raad van Discipline Arnhem, 19 juni 2006
(mrs. Van de Pol, Bige, Van Halder, Maissan en Klemann)

De rechtbank is in de klacht ontvankelijk nu het gaat om overtreding van een door zijn rechter-commissaris in strafzaken ten behoeve van het onderzoek in de strafzaak tegen de cliënt van de advocaat opgelegd bevel beperkingen. Belang van de rechtbank bij naleving van dat bevel. Ernstige overtreding, ook al is van collusie niet gebleken.

- Advocatenwet art. 46 (2.1 Wat een behoorlijk advocaat niet betaamt; 2.3 Gedragingen in strafzaken; 4.1 Wat de advocaat betaamt tegenover rechters)
- Gedragsregels 1 en 6 leden 2 en 3
- Artt. 62 lid 2a en 50 Strafvordering

Feiten

De rechtbank heeft zich erover beklagd dat mr. X een aan zijn cliënt in een strafzaak opgelegd bevel beperking heeft overtreden door een brief met bijgesloten tekeningen van diens dochter aan verdachte door te sturen en door diverse stukken uit het strafdosier – het bevel inbewaringstelling, het bijbehorend proces-verbaal van verhoor van verdachte en het bevel beperkingen – aan de echtgenote van de verdachte te verstrekken, een en ander zonder toestemming van de rechter-commissaris. Mr. X heeft erkend dat hij het bevel heeft overtreden. Hij heeft onvoldoende beseft dat het niet toelaatbaar was de stukken te sturen aan de echtgenote van de verdachte, die daarom had gevraagd om aan de hand van die stukken bij de uitkeringsinstantie(s) aan te tonen dat haar man als gevolg van zijn hechtenis geen inkomsten had en haar niet kon on-

derhouden. Op instructie van mr. X heeft zijn secretaresse als 'bewijsstuk' het bevel bewaring opgestuurd en abusievelijk ook het proces-verbaal van verhoor van verdachte dat aan dat bevel voorafging en het bevel beperkingen.

Overwegingen raad

De raad overweegt ambtshalve dat de rechtbank in de klacht ontvankelijk is nu het gaat om overtreding van een door zijn rechter-commissaris in strafzaken ten behoeve van het onderzoek in de strafzaak tegen de cliënt van mr. X opgelegd bevel beperkingen. Door overtreding van dit bevel is het belang van de rechtbank bij naleving van dat bevel mogelijk geschonden, omdat daardoor het onderzoek van de zaak, waarvoor de rechter-commissaris op grond van zijn wettelijke taken op dat moment en in dat stadium (mede)verantwoordelijkheid droeg, kon worden gefrustreerd.

Mr. X heeft erkend het bevel beperking te hebben overtreden. Zulks is in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt. De raad overweegt dat het belang bij naleving van een bevel beperking groot is, of althans kan zijn. Dat belang zal groter zijn naarmate de ernst van het feit waarvan de betrokkene verdacht wordt, groter is. In casu was de cliënt van mr. X verdacht van moord of medeplichtigheid daaraan. Maar of in casu dat belang groot of klein was, staat niet direct ter beoordeling aan de raad en kan slechts zijdelings van belang zijn waar de raad de gevolgen die een misslag gehad heeft, immers wel in zijn overwegingen mag en moet betrekken. Naar het zich laat aanzien heeft de schending van het bevel door mr. X geen ernstige consequenties gehad; tot op heden is – althans volgens de verklaring van de rechtbank ter zitting van de raad – van collusie niet gebleken. Dat maakt echter op zichzelf de overtreding niet minder ernstig. Hoewel niet is gebleken dat bij mr. X sprake was van boos opzet, spreekt de raad er wel zijn zorg over uit dat mr. X, die destijds toch al drie jaar ervaring had als advocaat en veel strafzaken behandelde, zich de reikwijdte en de betekenis van dat bevel (ook voor hem, in zijn rol) niet generaliseerd heeft. De handelwijze van zijn secretaresse levert geen bevrijdend

of mr. X fout relativerend argument op. Bij haar mocht mr. X niet bekend veronderstellen wat hij zelf onvoldoende beseft. De raad zal mr. X, rekening houdend met de omstandigheid dat hij niet eerder tuchtrechtelijk is bestraft, de maatregel van berisping opleggen.

Volgt

Gegronde verklaring met oplegging van de maatregel van berisping.

Redelijke termijn van de klacht

Hof van Discipline, 21 augustus 2006, nummer 4513
(mrs. Peeperkorn, Sterk, Poelmann, Van der Hel en De Kok)

Raad van Discipline Arnhem, 30 januari 2006
(mrs. De Vries, Bige, Van Halder, Liesveld en Maissan)

Door eerst na bijna vier jaar een klacht in te dienen tegen een advocaat heeft klager een redelijke termijn overschreden. Deze termijn vangt aan op het tijdstip dat klager zich bewust is geworden of zich redelijkerwijs bewust had kunnen zijn van de naar zijn inzicht klachtwaardige gedraging.

- Advocatenwet art. 46 (2 Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.4 Vermijden van belangenconflicten; 2.4.2 Tegenstrijdige belangen van verschillende cliënten)
- Gedragsregels 2 en 7

Feiten

De klacht luidt als volgt:

- 1 Het stond mr. X niet vrij namens ex-echtgenote, A, althans haar moeder, B, tegen klager op te treden, nu een (oud-)kantoorgenoot van mr. X namens klager en zijn ex-echtgenote een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding bij de rechtbank heeft ingediend.
- 2 Mr. X heeft niet gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt door klager te bewegen een machtiging te ondertekenen en aan de notaris ter hand te stellen, zonder klager erop te wijzen wat de consequenties daar-

van waren c.q. zonder klager mede te delen welke rechten hij hiermee prijs gaf.

Klager was destijds gehuwd met A. Op 31 juli 1996 is bij de rechtbank een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding ingediend waarbij mr. Y, destijds kantoorgenoot van mr. X, als procureur is opgetreden. Bij beschikking d.d. 21 augustus 1996 is tussen partijen de echtscheiding uitgesproken. Ook mr. Z, die destijds op hetzelfde kantoor werkzaam was, heeft in de zaak werkzaamheden verricht. De nota van mr. Z betreffende de in de periode 14 mei 1996 tot en met 12 november 1996 verrichte werkzaamheden ten bedrage van f 1.585,97, is door klager voldaan. In het tussen partijen gesloten echtscheidingsconvenant is overeengekomen dat partijen gezamenlijk de kosten van rechtsbijstand zouden voldoen.

Voorts was in het echtscheidingsconvenant bepaald: 'Partijen hebben in onderling overleg al de overige inboedel verdeeld en verplichten zich, mocht nog verdeling dienen plaats te vinden, dit uiterlijk één maand na inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de Burgerlijke Stand te realiseren [...]. Partijen verklaren ter zake van de verdeling na uitvoering van het bovenstaande niets meer van elkaar te vorderen te hebben en verlenen elkaar over en weer finale kwijting'. A en haar moeder B en wijlen hun zuster/dochter waren mede-eigenaren van een woning. Het aandeel van A in de nalatenschap van haar vader viel in de gemeenschap van goederen, waarin A en klager destijds gehuwd waren. Klager was ten tijde van de echtscheiding voor een achtste gedeelte eigenaar van de woning.

Bij brief d.d. 22 mei 2000 heeft een andere kantoorgenoot van mr. X, en toenmalig advocaat van A, aan klager verzocht een verklaring ondertekend te retourneren. Deze verklaring strekte ertoe dat klager ter uitvoering van het convenant afstand zou doen van zijn aandeel in genoemde woning en op eerste afroep medewerking aan de notaris zou verlenen ten behoeve van de overdracht van de woning. Bij brief d.d. 18 oktober 2000 heeft mr. X namens

A aan klager nadere uitleg over de afstandsverklaring gegeven. Voor zover van belang schrijft mr. X onder andere: '[...] Het was derhalve de bedoeling (daar gaat het in rechte om) om door middel van een convenant iedere vorm van gemeenschappelijke gerechtigheid te beëindigen. [...] Gezien de tekst en ook de bedoeling van het echtscheidingsconvenant dient de gemeenschap zoals die heeft bestaan tussen u en uw gewezen echtgenote met betrekking tot haar aandeel in de woning, alsnog te worden beëindigd. [...] Anders gezegd: u bent gehouden, ter uitvoering van het vorenstaande, afstand te doen van uw aanspraak op grond van de gemeenschap van goederen, zoals die tussen u heeft bestaan, op het aandeel van uw gewezen echtgenote in voormeld huis'.

Bij brief d.d. 23 oktober 2000 heeft mr. X klager onder meer als volgt geantwoord: 'Ik refereer aan ons telefonisch onderhoud van 20 oktober jl. U stelde zich op het standpunt dat het ons kantoor niet vrijstaat tegen u op te treden omdat de echtscheiding destijds door ons kantoor behandeld zou zijn op gemeenschappelijk verzoek. De processtukken echter wijzen anders uit. U hebt mij mededelingen gedaan omtrent het niet lopen van de omgangsregeling; ik heb daarvan inmiddels, overeenkomstig uw verzoek, melding gemaakt bij de familie A. Of en hoeverre die kwestie in orde komt kan ik niet beoordelen; u stemde ermee in dat ik betrokken blijf – voor zover nodig – bij de afwikkeling, die notarieel zal moeten plaatsvinden'.

Bij brief d.d. 23 oktober 2000 heeft klager, voor zover van belang, het volgende aan mr. X geschreven: 'Naar aanleiding van uw brief d.d. 18 oktober 2000 en ons telefonisch onderhoud zend ik u deze bijgesloten verklaring. Ik ben echter zo vrij geweest deze opnieuw op te stellen, daar er in de uwe enige fouten stonden vermeld. Tot slot wens ik nog mede te delen, dat ik de rol van uw kantoor in deze betreur. Ik ben namelijk in deze kwestie eveneens cliënt, daar het verzoek tot echtscheiding destijds gemeenschappelijk is behandeld door uw kantoor. Ik vertrouw op uw integriteit, en dat in de toekomst door uw kantoor geen zaken meer in kwesties van mij met A in behandeling worden

genomen'. Bij deze brief is de, op enkele doch niet essentiële punten gewijzigde, afstandsverklaring gevoegd.

Begin februari 2001 heeft mr. X de zaak overgedragen aan een collega die niet werkzaam is op zijn kantoor.

De woning is verkocht. De beoogde transportdatum was 14 februari 2003. Klager heeft evenwel geweigerd zijn medewerking aan de overdracht te verlenen en heeft een achtste deel van de netto-opbrengst van de woning verlangd. Dit bedrag is uiteindelijk aan klager voldaan, waarop klager zijn medewerking aan het transport heeft verleend. Vervolgens hebben A en B klager gedagvaard voor de rechtbank en gevorderd klager te veroordelen tot terugbetaling van het betaalde bedrag op grond dat dit onverschuldigd was voldaan. Bij vonnis d.d. 28 januari 2004 is deze vordering toegewezen. Het door klager gedane beroep op dwaling is verworpen.

Klager heeft de klacht als volgt toegelicht. Klager heeft de afstandsverklaring onder invloed van dwaling getekend. Klager heeft voorafgaand aan de ondertekening van de afstandsverklaring nog telefonisch contact met mr. X gehad. Laatstgenoemde heeft klager daarbij onder druk gezet. Klager werd verteld dat, indien hij niet tekende, hij voor een deel van de hypotheeklasten zou opdraaien en dat dan op zijn kosten een procedure tegen hem gestart zou worden. Bovendien was klager bang dat een weigering om de afstandsverklaring te tekenen, negatieve gevolgen zou hebben voor de omgangsregeling met zijn minderjarige dochter, die toch al niet goed liep. Pas toen klager daarop toevalligerwijs door de notaris werd gewezen, heeft hij zich gerealiseerd dat hij door het tekenen van de afstandsverklaring onbedoeld aanzienlijke vermogensrechten had prijsgegeven en heeft hij zich tot een advocaat gewend teneinde zijn rechten veilig te stellen.

Mr. X beroept zich primair op de niet-ontvankelijkheid van klager in zijn klacht wegens het lange tijdsverloop tussen de werkzaamheden waarop de klacht betrekking heeft (de periode 22 mei 2000 tot begin februari 2001) en de indiening van de klacht (20 september 2004). Klager heeft geen enkele te res-

pecteren reden genoemd waarom hij de klacht pas na vier jaar heeft ingediend. Mr. X voelt zich door dit lange tijdsverloop in zijn verdediging belemmerd nu de dossierkennis als gevolg van het tijdsverloop is weggezakt en het niet meer mogelijk is gebleken om de diverse advocaten, die vanaf 1996 met de zaak bezig zijn geweest, te raadplegen. Zij hebben allen door de jaren heen het kantoor verlaten, de archieven worden periodiek opgeschoond. Ook om reden dat klager tijdens een telefoongesprek d.d. 20 oktober 2000 ermee heeft ingestemd, dat mr. X tegen klager bleef optreden, is klager niet-ontvankelijk in zijn klacht, althans moet de klacht worden afgewezen. Toen mr. X de zaak van A in behandeling nam, kende hij klager niet. Klager is nooit cliënt van het kantoor geweest. Alleen A staat als cliënte te boek. Dat was in het jaar 1996-1997. Al vanaf 1997 werd klager door andere advocaten bijgestaan. Correspondentie van voormalige kantoorgenoten van mr. X met de advocaten van klager heeft er geen misverstand over laten bestaan, dat zij voor A optraden. Mr. X ontkent dat het hem niet vrijstond tegen klager op te treden en hij heeft, zodra hem duidelijk werd dat klager daarmee problemen bleef houden, onverwijld de behandeling van de zaak aan een andere advocaat overgedragen. Voorts meent mr. X dat hem ten aanzien van de ondertekening van de afstandsverklaring niets valt te verwijten. Mr. X heeft klager juist en volledig voorgelicht en hem niet onder druk gezet.

Overwegingen raad

Het tuchtrecht voor advocaten kent geen algemene termijn voor verjaring of verval van het recht om een klacht in te dienen. In elk concreet geval zal het belang van de advocaat bij rechtszekerheid moeten worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang, dat het optreden van een advocaat tuchtrechtelijk getoetst kan worden. Daarvoor is van belang te weten wanneer de klager zich een oordeel over het optreden van de advocaat heeft kunnen vormen.

Dat de zaak tegen A voor klager een ongunstige wending kreeg, werd voor klager duidelijk na de uitspraak van de rechtbank d.d. 28 januari 2004. Tussen

de datum van dit vonnis en de datum van indiening van de klacht (20 september 2004) zijn acht maanden verstreken en deze termijn is zeker niet te lang voor indiening van een klacht. Het is aanvaardbaar dat klager de periode voordien heeft gebruikt om de gevolgen van de in zijn visie onjuiste handelwijze van mr. X met hulp van een andere advocaat ongedaan te maken, althans te voorkomen dat daaruit voor hem nadelige gevolgen zouden voortvloeien. Later bleek dit ook te lukken, nu de advocaat van klager met de advocaat van A en B heeft onderhandeld en uiteindelijk door hen het door klager verlangde bedrag is voldaan.

De raad is dan ook van oordeel, dat het belang van klager om de handelwijze van mr. X te laten toetsen, dient te prevaleren boven het belang van mr. X om niet eerst na zoveel jaren in een tuchtrechtelijke procedure te worden betrokken.

Mr. X heeft zich er ten aanzien van klachtonderdeel A voorts nog op beroepen, dat klager in dit onderdeel niet-ontvankelijk is, omdat hij ermee in heeft gestemd, dat mr. X zijn werkzaamheden tegen klager heeft voortgezet. Mr. X kan zich niets meer herinneren van het feit dat hij destijds contact heeft gehad met klager. Zijn stelling leidt hij af uit zijn brief van 23 oktober 2000. Daartegenover staat de eveneens geciteerde passage in de brief van klager van 23 oktober 2000, dat hij de rol van het kantoor van mr. X in dezen betreurt. Klager en mr. X staan op dit punt daarom tegenover elkaar, zodat de instemming door klager niet is komen vast te staan.

Klager is derhalve in beide klachtonderdelen ontvankelijk.

Onweersproken is dat klager stelt dat hij twee- tot driemaal toe op kantoor is geweest om het echtscheidingsconvenant te bespreken. In het convenant is afgesproken dat partijen de kosten van de juridische bijstand gezamenlijk zouden dragen. Vervolgens heeft een (oud-) kantoorgenoot van mr. X namens beide partijen een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding ingediend en is deze voor beide partijen als procureur opgetreden. Anders dan waarvan mr. X (oorspronkelijk) uitging, heeft klager in de

procedure niet verstek laten gaan. Door dit alles is ook klager cliënt van het kantoor geworden en is het kantoor voor beide partijen gaan optreden. Toen A, althans haar moeder B, zich in 2000 tot zijn kantoor wendde met het verzoek de kwestie van het onverdeelde vermogensbestanddeel te behandelen, had mr. X een neutraal standpunt moeten innemen. Aangezien het kantoor voor beide partijen was opgetreden, had mr. X de kwestie in alle openheid op tafel moeten leggen in plaats van het partijstandpunt van A in te nemen, zoals hij feitelijk heeft gedaan. Daarbij komt, dat mr. X in zijn brief aan klager d.d. 18 oktober 2000 een kwestieuze uitleg van het convenant heeft gegeven door te stellen dat klager op grond daarvan gehouden was onvoorwaardelijk afstand te doen van zijn aandeel in de onverdeelde nalatenschap van wijlen zijn voormalige schoonvader. Uitgangspunt is immers dat een gemeenschappelijk vermogensbestanddeel, waarvan partijen zich pas na de verdeling realiseren dat het ook moet worden verdeeld, bij helfte wordt verdeeld. Dat de kantoorgenoot van mr. X al eerder foutief had gehandeld door in zijn brief aan klager d.d. 22 mei 2000 namens A, althans haar moeder, een partijstandpunt in te nemen en daarin voorts niet alle informatie te geven en klager daartegen toen niet direct bezwaar heeft gemaakt, ontnemt klager niet het recht in een latere fase alsnog over de handelwijze van mr. X te klagen.

De raad is van oordeel dat mr. X jegens klager niet heeft gehandeld zoals een behoorlijk advocaat betaamt.

Beslissing

Klager is in beide klachtonderdelen ontvankelijk. Beide klachtonderdelen zijn gegrond. Aan mr. X wordt de maatregel van enkele waarschuwing opgelegd.

Overwegingen hof

Het hof gaat uit van de klachtomschrijving en van de feiten die de raad in zijn beslissing vermeldt, nu daartegen geen grief is gericht.

Tegen de beslissing van de raad heeft mr. X drie grieven aangevoerd. De tweede grief houdt in dat klager in de onderhavige klacht niet dient te worden ontvangen, omdat hij reeds sinds medio

oktober 2000 wist dat mr. X de in de klacht bedoelde zaak tegen klager behandelde, maar niettemin zich eerst bij brief van 20 september 2004 hierover bij de deken heeft beklagd.

Een advocaat moet ervan uit kunnen gaan dat na het verstrijken van een redelijke termijn zijn werkzaamheden niet meer ter discussie zullen worden gesteld. Deze termijn vangt aan op het tijdstip dat klager zich bewust is geworden of zich redelijkerwijs bewust had kunnen zijn van het naar zijn inzicht klachtwaardige van het gedrag van mr. X als advocaat. Reeds in een telefoongesprek met mr. X op 20 oktober 2000 naar aanleiding van een door klager van mr. X ontvangen brief van 18 oktober 2000 heeft klager zich op het standpunt gesteld dat het aan mr. X en zijn kantoorgenoten niet vrijstond tegen hem, klager, op te treden, omdat een kantoorgenoot van mr. X eerder een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding van het huwelijk van klager

had ingediend. Door desalniettemin eerst na bijna vier jaar een klacht over dit gedrag tegen mr. X in te dienen, heeft klager de voorbedoelde redelijke termijn overschreden. Dit geldt voor beide onderdelen van de klacht. Het tweede klachtonderdeel betreft immers het optreden van mr. X als advocaat van de wederpartij van klager.

Daaraan doet niet af dat klager met het indienen van deze klacht heeft gewacht tot in eerste instantie uitspraak was gedaan in een procedure die hij tegen zijn ex-echtgenote en haar moeder had aangespannen [bedoeld is waarschijnlijk: in een tegen hem aangespannen procedure, *bew.*] en die, zo heeft klager aangevoerd, ertoe strekt om de gevolgen van het in zijn visie onjuiste gedrag van mr. X ongedaan te maken.

Het hof ziet geen aanleiding om te oordelen dat desalniettemin in dit geval het maatschappelijk belang dat het optreden van een advocaat door de tuchtrechter wordt getoetst, zwaarder dient

te wegen dan het hiervoor omschreven belang van de advocaat.

De tweede grief heeft dus succes. Dat leidt tot vernietiging van de beslissing van de raad. Klager zal alsnog niet-ontvankelijk worden verklaard.

Ten overvloede wordt overwogen dat ook de eerste en derde grief terecht zijn voorgedragen. Klager heeft, naar volgt uit zijn brief van 23 oktober 2000 aan mr. X, ingestemd met diens optreden tegen hem, zoals dat bleek uit de brief van mr. X van 18 oktober 2000. Nu klager had onderkend dat mr. X de advocaat van de wederpartij van klager was, behoeft mr. X klager niet meer of anders voor te lichten dan hij in zijn brief van 18 oktober 2000 aan klager had gedaan.

Beslissing

Vernietiging van de beslissing van de raad en alsnog niet-ontvankelijkverklaring van klager in zijn klacht.

(advertenties)

Plaats uw advertentie midden in uw doelgroep. Het Advocatenblad helpt u daarbij.

Elke drie weken bereikt u met een personeelsadvertentie in het Advocatenblad alle geïnteresseerde juridisch actieve juristen.

Desgewenst helpen wij u met het opstellen van de tekst voor uw personeelsadvertentie, die professioneel vorm wordt gegeven in uw eigen huisstijl, met uw eigen logo!

Meer informatie?

Wilt u meer informatie, bel dan Bas Brouwer, tel. 0172 - 23 44 60, fax 0172 - 23 30 17, die u graag vrijblijvend informeert over alle mogelijkheden.

brouwer's direct marketing

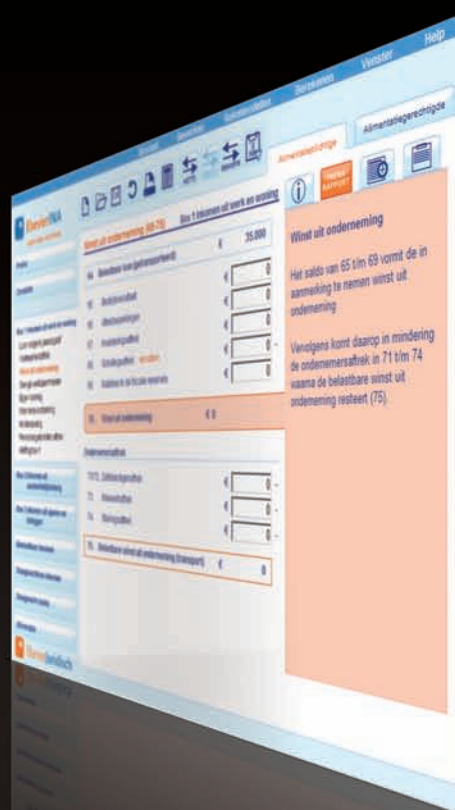
U zoekt:

- advocaten
- medewerkers
- stagiaires
- (bedrijfs)juristen
- belastingdeskundigen
- leden rechterlijke macht

ElsevierINA meer dan een rekenprogramma

De voordelen van het alimentatierekenprogramma ElsevierINA voor u op een rij:

- ✓ Gebruikt door de **rechterlijke macht**
- ✓ **Makkelijke navigatie**
- ✓ Maken van meerdere berekeningen naast elkaar
- ✓ Toevoegen van eigen specificaties en notities
- ✓ Omzetten van berekeningen naar een **PDF of Word bestand**
- ✓ Uitgebreide printfunctie
- ✓ Informatie uit het **Tremarapport** direct zichtbaar in het programma
- ✓ Dossiers worden **locaal** opgeslagen

Overtuig uzelf en bekijk de demo op www.elsevierjuridisch.nl/ina

ElsevierINA
Iudex Non Aestimat

ADVOCAAT MEDEWERKER &

VOOR ONZE SECTIE

ADVOCAAT STAGIAIR

FAMILIERECHT

Werken bij Ten Holter Advocaten is werken in de Drechtsteden waar de persoonlijke betrokkenheid en ontwikkeling hoog aangeschreven staan, een prettige sfeer hangt en waar ondernemerschap gewaardeerd wordt. Jouw keuze is ook een logische vanwege jouw persoonlijke betrokkenheid met deze regio.

Stuur ons jouw sollicitatiebrief met C.V. met hierin opgenomen:

- Juridische vaardigheden en de gewenste ontwikkeling hiervan
- Bijdrage aan de opbouw van kantoor en jouw praktijk
- Persoonlijke eigenschappen

Ter attentie van:

mr M.A.V. van Aardenne
Postbus 476
3300 AL Dordrecht

Email: Aardenne@tenholter.nl
Internet: www.tenholter.nl

TEN HOLTER (ADVOCATEN)

Ten Holter Advocaten is lid van:

Op onze website www.tenholter.nl kan je onder het kopje carrière, 'wij bieden en vragen' exact vinden wat wij van jou en jij van ons kunt verwachten.

Collet Advocaten 's-Hertogenbosch

is thans op zoek naar een advocaat met ongeveer 5 tot 7 jaar ervaring, met name in het strafrecht, voor een dienstverband, maatschap of anderszins.

Interesse?

Neem dan contact op met
Peter van Alkemade
(vanalkemade@colletinternational.com)
of
Michel Collet
(collet@colletinternational.com)

Stationsweg 14-A,
5211 TW 's-Hertogenbosch
tel. 073-6139242.

Wordt Swart jouw eerste zaak?

Op 1 maart 2007 begon mr. Marco Swart met 11 jaar praktijkervaring zijn eigen praktijk voor particulieren en bedrijven. Vanuit Brainport Eindhoven biedt Swart Advocatuur smart legal services, met arbeidsrecht als specialisme. Daarnaast zetten we onze kwaliteiten in op juridische gebieden als het verbintenissenrecht, verzekeringsrecht, personen- en familierecht en incasso's. Na een stormachtige start is er per direct ruimte voor een:

(Gevorderde) advocaat-stagiair(e)

Ben je een praktisch ingestelde mensenmens, ambieer je een carrière in de juridische dienstverlening en wil je praktijkervaring opdoen? Dan kan Swart jouw eerste zaak worden.

Onder professionele begeleiding stel je brieven en processtukken op, en woon je besprekingen en zittingen bij. In toenemende mate ga je ook zaken zelfstandig behandelen. Je beschikt over uitstekende schriftelijke uitdrukingsvaardigheden. Door het groeiend aandeel buitenlandse cliënten is beheersing van de Duitse en Engelse taal een pre. Ervaring met praktische juridische dienstverlening is een aanbeveling.

Je schriftelijke sollicitatie met c.v. graag vóór 22 februari sturen aan: Swart Advocatuur, t.a.v. Marco Swart, Postbus 7180, 5605 JD Eindhoven

Meer informatie op www.advocaat-swart.nl en www.advocaatarbeidsrecht.nl

De perfecte baan in het personen- en familierecht bestaat wél!

Josje Hana
Advocaat

Esther van Meer
Advocaat

Mariëtte Gerris
Advocaat

Patricia Heeren
Advocaat

Maresca Spooren
Advocaat

Advocaat

Wij zijn een gespecialiseerd kantoor met 3 vestigingen en 6 enthousiaste advocaten die uitsluitend personen- en familierecht doen. Vanwege onze snelle groei hebben wij ruimte voor een nieuwe advocaat-medewerker op onze vestiging te Tilburg (per direct) en Den Bosch (over enkele maanden), met mogelijkheid tot parttime werken.

De sfeer op ons kantoor is erg informeel, we kennen geen overwerk-cultuur en we besteden veel tijd en geld aan opleiding, kennisoverdracht en meedenken over de strategie en toekomst.

Spreekt ons concept je aan, kom dan eens praten over je mogelijkheden op ons kantoor en ontdek dat de perfecte baan in het personen- en familierecht wel degelijk bestaat. Je cv kun je mailen naar Liset Vedder (Liset@vedder.nl).

ECHTSCHIEDINGSADVOCATEN

Tel.: 0411-689450

www.vedder.nl

Vestigingen in Boxtel, Tilburg en Den Bosch

ADVOCATEN fiévez

Zoekt op korte termijn
een (gevorderde) stagiaire (m/v),
ambitieuw, betrokken, gevoel voor humor.

Voor uitgebreide informatie over ons kantoor
zie onze website, www.fievezadvocaten.nl.
Uw sollicitatie met CV kunt u richten aan:

Mr. H.J. de Groot
Postbus 6150
7401 HD Deventer
tel. 0570-613327

DIEPEVEEN VAN SCHAIK & PARTNERS ADVOCATEN / MEDIATION

Wegens het vertrek van één van onze kantoor-
genoten te Veenendaal zijn wij op zoek naar een

ZELFSTANDIG ADVOCAAAT

die zich heeft bekwaamd in een specifiek
rechtsgebied en bereid is op basis van kosten-
deling te Veenendaal deel uit te maken van het
samenwerkingsverband Diepeveen Van Schaik &
Partners Advocaten / Mediation. Wij hebben
tevens een vestiging te Rhenen.

Ons kantoor laat zich kort gezegd omschrijven
als een samenstel van individuele specialistische
praktijken, waarbij – naast zelfstandig
ondernemerschap – van de collega's verwacht
wordt dat zij middels hun specifieke juridische
kennis een positieve bijdrage leveren aan onze
positie op de regionale markt.

Wij hechten waarde aan juridische kwaliteit en
een directe cliëntgerichte aanpak. De sfeer op ons
kantoor laat zich omschrijven als informeel. De
maatschap biedt u daarenboven de mogelijkheid
met grote mate van vrijheid uw praktijk vorm te
geven. Voor nadere informatie verwijzen wij u
naar onze website (www.diepeveenadvocaten.nl).

Indien uw interesse gewekt is, kunt u schriftelijk
contact opnemen met mr. B.J. Al (postbus 384 te
3900 AJ Veenendaal).

www.diepeveenadvocaten.nl

**Van Breevoort & ter Meulen
Advocaten ("VBTM-Advocaten") is
een landelijk opererend niche-
kantoor op het gebied van het
huur- en bouwrecht. Verdeeld
over twee vestigingen, werken 13
advocaten en 1 fiscaal jurist voor
hoofdzakelijk woningcorporaties,
zorginstellingen en vastgoed-
beheerders. Binnen deze wereld
heeft VBTM-Advocaten een voor-
aanstaande reputatie opgebouwd.
VBTM-Advocaten heeft een vaste
relatie met de koepelorganisatie
Aedes en organisatieadvies
kantoor Atrivé. Verder doceert
een aantal medewerkers aan het
opleidingsinstituut FMH-Wonen.**

Van Breevoort & Ter Meulen
A d v o c a t e n

T. 0348 48 70 00
www.vbtm.nl

Voor onze vestigingen in de regio Utrecht en de regio Eindhoven
komen wij graag in contact met praktisch ingestelde:

Enthousiaste Stagiaires (m/v)

Je adviseert en procedeert voor cliënten op het terrein van het huurrecht en het bouwrecht. De cliënten zijn professionele vastgoed-ontwikkelaars.

Je bezoekt cliënten die door het gehele land gevestigd zijn. Je krijgt de mogelijkheid een uitgebreid relatiernetwerk op te bouwen en doet veel kennis op over de corporatiebranche. Binnen het team van juristen heb je een zelfstandige rol en lever je een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling van het kantoor.

De mogelijkheid bestaat dat je bij één van de cliënten gedurende korte of langere periode wordt gedetacheerd als "Bedrijfsjurist op Afstand".

Gevraagd

- Afgeronde opleiding Nederlands recht.
- Affiniteit met de vastgoedpraktijk.
- Eagerness om het vak te leren, jezelf kunnen verplaatsen in het belang van de cliënt.

Aangeboden

- Mogelijkheid tot opbouw van een eigen relatiernetwerk binnen een ambitieus nichekantoor met een vooraanstaande reputatie.
- Alle kans tot verregaande specialisatie in het vastgoedrecht.
- Informeel kantoor zonder "ellebogenscultuur", met aandacht voor de balans tussen werk en privé.

Geïnteresseerd? Neem contact op met: mr. M.R. de Boer via mail:

m.de.boer@vbtm.nl of telefoon: 0348 48 70 00 www.vbtm.nl

Voor bouwen en wonen

Vanwege de sterke groei van de (internationale) praktijk heeft Bronsgeest Deur Advocaten
plaats voor een stagiaire en een medewerker op het gebied van het

ARBEIDSRECHT

Reacties kunnen worden gericht aan mr. S. Le Noble.

De Lairessestraat 137-143 - 1075 HJ Amsterdam - Postbus 75547 - 1070 AM Amsterdam
Tel. +31 (0)20 305 33 33 - Fax +31 (0)20 305 33 30 - www.bd-advocaten.nl - www.iuslaboris.com

Collet Advocaten Alkmaar

is thans op zoek naar een advocaat
met ongeveer 5 tot 7 jaar ervaring,
met name in het regulier vreemdelingenrecht
(o.a. WAV),
voor een dienstverband,
maatschap of anderszins.

Interesse?

Neem dan contact op met
Arie van Driel
(vandriel@colletinternational.com)
of
Michel Collet
(collet@colletinternational.com),

Luttik Oudorp 80
1811 MZ Alkmaar
tel. 072-5154620

Zandberg & Poortman
procureurs
advocaten

Zandberg & Poortman advocaten te
Zevenaar is een informeel kantoor
met een hecht team van drie
advocaten en drie secretaresses. Een
van de maten vertrekt binnenkort
naar het buitenland. Daarom zijn wij
op zoek naar een
advocaat / gevorderde stagiaire,
bij voorkeur met maatschapsambities,
voor de algemene praktijk.

Informatie en reacties:

Zandberg & Poortman
Jan Zandberg
Grietsestraat 47
6901 GS Zevenaar
www.zppa.nl
zandberg@zppa.nl
tel 0316-225225

IN 'T VEEN ADVOCATEN

**DESKUNDIG en
BETROKKEN**

Wij zoeken voor onze vestigingen in Alphen aan den Rijn en Waddinxveen een:

GEVORDERDE STAGIAIRE/MEDEWERK(ST)ER

voor de personen- en familierechtpraktijk en eigen voorkeursgebieden.

Wij zijn niet groot, maar ook niet te klein.

Wij werken hard, maar hebben ook een leven buiten kantoor.

Wij hebben kennis en ervaring, maar leren nog elke dag.

Wij kennen kantoor tijden, maar delen ons werk zelf in.

Wij werken zelfstandig, maar ook samen.

Wij zijn verbonden aan kantoor, maar genieten veel vrijheid.

Wij zijn generalisten, maar hebben ook onze specialisaties.

Onze cliënten, in al hun verscheidenheid, staan centraal.

Wij zijn In 't Veen Advocaten: deskundig en betrokken.

Jij bent wie je bent, maar jij herkent jezelf in ons. Kijk op onze site en voel aan. Enthousiast? Kom dan praten.

Wij zien uit naar de kennismaking.

Loek Eenens is ons aanspreekpunt.

Postbus 335, 2400 AH Alphen aan den Rijn, tel.: 0172 475 677, fax : 0172 473 294, e-mail : eenens@alphen.intveenadvocaten.nl

WWW.INTVEENADVOCATEN.NL

Alt Kam Boer advocaten

Civiele cassatie?

- **prijsafspraken mogelijk**
- **ook op basis van toevoeging**

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag,

tel.: 070 358 94 79, fax: 070 358 51 97

alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Te koop van particulier

NEDERLANDSE JURISPRUDENTIE

vanaf aanvang (1913) t/m 2007

in goede staat

prijs: nader overeen te komen

Ook beschikbaar:

Rechtspraak vd Week vanaf 1990

Ars Aequi vanaf 1968

tel. 070 385 10 77

Houweling & Kars ADVOCATEN

Wij zijn een commercieel kantoor, met een informele werksfeer, met vestigingen te Bleiswijk en Dordrecht. Voor ons kantoor te Bleiswijk, waar naast 6 advocaten 17 personen ondersteunend werkzaam zijn, maar ook voor ons kantoor te Dordrecht, zoeken wij:

ADVOCAAT-MEDEWERKERS (M/V) (voltooide beroepsopleiding)

De praktijk bestaat voornamelijk uit algemeen verbintenissenrecht, arbeidsrecht, familierecht en bestuursrecht. Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Ook kandidaten die part-time willen gaan werken (minimaal 2 1/2 dag per week) worden uitgenodigd te solliciteren.

Sollicitaties gaarne binnen 14 dagen na publicatie richten aan Houweling & Kars, Postbus 908, 2665 ZX Bleiswijk t.a.v. mr. Edy Kars, bij wie ook telefonisch (010-5217777) inlichtingen kunnen worden gevraagd.

Wat ons betreft kan je morgen beginnen.

Als je met ons mee wilt groeien...
www.verzekeringsadvocaten.nl

verzekerings
advocaten

Backx & Ripmeester Verzekeringsadvocaten B.V., Van Vollenhovenstraat 56^a, 3016 BK Rotterdam, (T) 010 - 206 20 50, (F) 010 - 206 20 51, mail@verzekeringsadvocaten.nl

kleermakerij sinds 1937

Bernard Poelman

**o.a. leverancier van toga's aan het
Internationaal Gerechtshof der Verenigde Naties**

Superieure toga's

- op uw maat gemaakt
- leverbaar in wol/terlenka (lichtgewicht)
of in zuiver wol (ultra-lichtgewicht)
- voldoende beffen in voorraad
- eventueel levering binnen enkele dagen mogelijk

Lange Poten 19
2511 CM 's-Gravenhage
telefoon: (070) 346 17 42
fax: (070) 362 11 70
E-mail: info@bernard-poelman.nl
www.bernard-poelman.nl

Juridische problemen in SPANJE ?

BRESSERS
ADVOCATEN ♦ ABOGADOS

Litigation - Beslaglegging - Verhaalsonderzoeken
Betekeningen EU-Betekenningsverordening
Nalatenschappen - Executies EU-Insolventieverordening
Forumshopping - Fiscaal advies - Projectontwikkeling

BARCELONA – ALICANTE – SAN SEBATIÁN

T +34 934813636 / F +34 933013904

E info@bressersadvocaten.com | www.bressersadvocaten.com

GOEDVRIEND ADVOCATEN

Het kantoor Goedvriend Advocaten is gevestigd nabij het centrum van Nijmegen aan de St. Annastraat nr. 299. Het kantoor betreft een samenwerkingsverband dat wordt gevormd door advocaten die zelfstandig praktijk voeren. Het samenwerkingsverband is gebaseerd op kostendeling.

Momenteel zijn er zes advocaten werkzaam. De werksfeer kenmerkt zich als informeel en prettig. In verband met de uitbreiding van het kantoor per januari 2008 zijn wij op zoek naar drie advocaten die zich bij ons willen aansluiten.

Goedvriend Advocaten
T.a.v. mw. M.C.E. Dorresteyn
Postbus 31134
6503 CC NIJMEGEN

U kunt ook via e-mail reageren:
info@goedvriend.nl

Wees eigentijds

Wegens de sterke groei van onze praktijk, zijn wij voor onze vestigingen op zoek naar:

(gevorderd) Advocaat-stagiairs Ondernemingsrecht
(Amsterdam, Rotterdam en Utrecht)

Advocaat-stagiair Bank- en Effectenrecht
(Amsterdam)

Advocaat-stagiair Overheidsadvisering en Vastgoed
(Utrecht)

Advocaat-medewerkers Ondernemingsrecht
(Amsterdam, Eindhoven, Rotterdam en Utrecht)

Advocaat-medewerker Bank- en Effectenrecht
(Amsterdam)

Advocaat-medewerker IE/ICT
(Utrecht)

sr. Advocaat-medewerker Arbeidsrecht/Procesrecht
(Rotterdam)

Profiel

Voor deze functies zoeken wij ondernemende juristen die een tikje eigenzinnig, eigenwijs en eigentijds zijn. Mensen die bereid zijn een stap extra te zetten, voor zichzelf, voor collega's en voor cliënten.

Ons aanbod

Holland Van Gijzen biedt een dynamische baan in een prettige en collegiale sfeer. Onze arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend. Daarnaast bieden wij een breed pakket aan opleidingen.

Belangstelling?

Stuur of mail dan je sollicitatie (met cv) naar Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen, afdeling Human Resources t.a.v. Eva Verhoef, Postbus 7925, 1008 AC Amsterdam of mail je sollicitatie naar recruitment@hollandlaw.nl.

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen heeft een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs.

Aan wiens kant
staat het recht
als beide partijen
gelijk hebben?

Stafjuristen

De rechtspraak Of het nu gaat om een scheiding, een burenruzie of een zakelijk conflict, als twee partijen er samen niet uitkomen, moet iemand rechtspreken. Het zorgvuldig nagaan van het voor en het tegen en vervolgens een uitspraak doen. Dat is in essentie het werk van de rechtspraak.

Uiteraard werken rechters niet alleen. Steeds vaker wordt er gewerkt in teams, waarin iedereen zijn bijdrage levert aan een optimaal functionerende rechtspraak. Om dit te kunnen realiseren heeft de rechtspraak continu behoefte aan gedreven medewerkers die oog hebben voor de mens achter het dossier.

Stafjuristen 32 - 36 uur Als stafjurist voor de sector civiel recht ligt de nadruk in uw werk op het analyseren van civiele zaken in hoger beroep en het concipiëren van arresten en beschikkingen. U stelt notities op waarin relevante literatuur en jurisprudentie worden vermeld. Voorts neemt u deel aan de behandeling van de zaken ter zitting en aan de bespreking daarvan in de raadkamer. Samen met andere stafjuristen heeft u adviserende taken op het gebied van nieuwe (internationale) wetgeving en jurisprudentie. Ten slotte: de functie van stafjurist vormt een goede stap in de richting van rechterlijke functies en doorgroei zal bij gebleken geschiktheid worden bevorderd. De vacatures in de sector civiel recht zijn

ontstaan door benoeming van stafjuristen tot rechter (i.o.) en vanwege een uitbreiding van de formatie.

U bent een jurist met ambitie die tenminste vier jaren relevante werkervaring heeft opgedaan in de advocatuur, het notariaat, bij een rechtbank of gerechtshof, bij een universiteit of elders. Uiteraard beschikt u over een sterk ontwikkeld analytisch vermogen en over een goede schriftelijke en mondelinge uitdrukkingsvaardigheid. Bovendien bent u zelfstandig, besluitvaardig, praktisch, accuraat en productief en kunt u goed in teamverband werken. Een arbeidsproef en een assessment maken onderdeel uit van de selectieprocedure. Inschaling bij indiensttreding is afhankelijk van opleiding en ervaring. Het salaris bedraagt minimaal € 2.740 bruto per maand (schaal 11 BBRA) en maximaal € 4.771 bruto per maand (schaal 12 BBRA). Het gerechtshof heeft een goede reiskostenregeling, een uitgebreid individueel keuzepakket arbeidsvoorwaarden en een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang.

Gerechtshof Arnhem. Het gerechtshof Arnhem kenmerkt zich door het leveren van kwaliteit in bejegening van mensen en kwaliteit van rechterlijke beslissingen. Het Arnhemse gerechtshof kent de sectoren belastingrecht, strafrecht en civiel recht. Daarnaast beschikt het als enige gerecht in Nederland over een penitentiaire

kamer, militaire kamer en pachtkamer. Het leveren van kwaliteit vraagt om goede medewerkers. Vandaar dat het hof constant werkt aan de realisatie van een inspirerende omgeving waarin de verdere persoonlijke en professionele ontwikkeling van medewerkers centraal staat. Binnen het hof wordt veel belang gehecht aan waarden als kennis, slagvaardigheid, flexibiliteit, integriteit en openheid in communicatie.

Uw reactie. Voor meer informatie over de functie kunt u contact opnemen met mevrouw mr. M.A.A.J. van Hoof, sectorcoördinator civiel recht, (026) 359 23 92 en het functieprofiel kunt u opvragen bij mevrouw W. Lanting, managementassistente, (026) 359 24 24 of W.Lanting@rechtspraak.nl.

Uw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u voor 15 februari 2008 sturen naar het Gerechtshof Arnhem, t.a.v. dr. R.L.N. Westra, directeur bedrijfsvoering, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. De sollicitatiegesprekken vinden plaats op maandag 10 maart 2008.

Meer informatie over de rechtspraak en specifiek over het gerechtshof Arnhem vindt u op www.rechtspraak.nl.

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

de Rechtspraak

Gerechtshof Arnhem

Nieuwe ambities in de advocatuur? Ben jij commercieel gedreven en wil je ook de top bereiken?

Gommer & Partners Pensioen Advocaten is een absolute top niche speler in de advocatuur. Wij behandelen uitsluitend pensioenzaken – maar dan wel in de meest brede zin van het woord – voor advocaten, accountants en belastingadviseurs, (rechtsbijstand-) verzekeraars, pensioenfondsen, intermediairs, bedrijven en particulieren.

Succes en dus groei vraagt om nieuwe uitbreiding met:

(Pensioen)advocaat en (gevorderde) Advocaat-stagiaires (fulltime)

Een pensioenadvocaat bij Gommer & Partners is consciëntieus, dynamisch, dienstverlenend, kwaliteits- en competitiebewust én teamspeler. Daarnaast vragen wij commerciële gedrevenheid.

Naast prima primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden biedt Gommer & Partners:

- een inspirerende werkomgeving met louter professionals;
- de mogelijkheid om bij de pensioenadvocaten van Nederland te werken;
- uitstekende (interne) opleidingsmogelijkheden;
- perfecte toekomstperspectieven;
- maar vooral ook een plezierige werksfeer!

Geïnteresseerd?

Stuur ons dan zo snel mogelijk je curriculum vitae:

Gommer & Partners
Pensioen Advocaten
t.a.v. mw. mr. H.M.J. van den Hurk
Postbus 265
5000 AG Tilburg
Een e-mail sturen mag natuurlijk ook:
hennyvandenhurk@gommeradvocaten.nl

Gommer & Partners
PENSIOEN ADVOCATEN

GVK Adure

agro advocaten

GVK Adure agro advocaten te Deventer richt zich met haar dienstverlening met name op het agrarisch bedrijfsleven in bijna geheel Nederland. Het kantoor is onderdeel van Gresnigt & Van Kippersluis Advocaten met tevens vestigingen in Utrecht, IJsselstein en Woerden.

De civiel- en bestuursrechtelijke aspecten van het buitengebied in brede zin vormen de kern van onze praktijk. Wij bieden uitstekende opleidingsmogelijkheden om het advocatenvak onder de knie te krijgen in een interessante en gevarieerde proces- en adviespraktijk. Voor de uitbreiding van ons team in Deventer komen wij graag in contact met een ambitieuze

(gevorderde) ADVOCaat-STAGIAIRE (M/V)

Belangstellenden worden uitgenodigd om hun schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae uiterlijk 1 maart 2008 te richten aan GVK Adure agro advocaten t.a.v. Mr C. van Schaik, Postbus 2024, 7420 AA te Deventer, bij wie desgewenst ook telefonische informatie kan worden ingewonnen (tel. 0570-627880). Of solliciteer via info@gvkadure.nl. Zie ook www.gvkadure.nl.

Stek is een jong en dynamisch advocatenkantoor op één van de mooiste locaties in Amsterdam dat net is uitgeroepen tot “het succesvolste startende advocatenkantoor” in Nederland (KSU, 2007).

Wij doen alleen wat we leuk vinden en waar we goed in zijn. Dat is ondernemingsrecht, financieringen, mededingingsrecht & economisch orderingsrecht en geschilbeslechting.

Stek combineert op deze praktijkgebieden de ambitie, kwaliteit en het soort werk van de grote kantoren met de menselijke maat en de persoonlijke aandacht van een klein kantoor.

Vanwege de aanhoudende groei van onze praktijk zoeken wij:

Voor de praktijkgroep *Competition & Regulatory*:

Advocaat-medewerker Europees (mededingings)recht en economisch orderingsrecht

Advocaat-medewerker energierecht

Voor de praktijkgroep *Corporate*:

Advocaat-medewerkers

Bij **Stek** is de sfeer ongedwongen en ontspannen en krijg je daadwerkelijk de mogelijkheid mee te werken aan de verdere uitbouw van onze praktijk.

Een sollicitatiebrief met curriculum vitae kun je sturen naar:

Stek

t.a.v. Tunella Wassenaar Schuiling
Postbus 10180
1001 ED Amsterdam

Voor nadere informatie over deze vacatures kun je contact opnemen met:

Maarten van der Graaf
maarten.vandergraaf@steklaw.com
020 530 52 00

Op onze website www.steklaw.com vind je meer informatie over **Stek**.

**Nieuwe
abonnements-
vormen!**

Het Nederlands Juristenblad, dát zit als gegoten

Met het NJB komt u goed voor de dag. Iedere dag opnieuw. Lees het NJB en u blijft evengoed op de hoogte als uw collega's. Het NJB is de belangrijkste en meest actuele bron voor kennis op het terrein van het recht en hét platform voor juridische discussies. Ook is het NJB uw betrouwbare gids in de juridische informatiejungle met wekelijks overzichten van wetgeving, jurisprudentie, literatuur, nieuws, evenementen en juridische vacatures.

Het NJB zit als gegoten

Het NJB is een veelzijdige informatiebron, die verkrijgbaar is als tijdschrift, website, digitale bladereditie en als dagelijkse e-mailnieuwsbrief. De abonnementsvormen zijn hierop aangepast. U kunt kiezen uit een tijdschriftabonnement, een online abonnement, een voordelig combinatieabonnement of een kantoorabonnement. Zo is er altijd een abonnementsvorm die bij uw werkwijze en organisatie past.

Abonneren

Het NJB-abonnement van uw keuze bestelt u via www.njb.nl. Hier vindt u ook meer informatie over het NJB en kunt u het gratis proefabonnement aanvragen.

A photograph of two men in dark suits and ties on a wooden cart with two wheels. The man in the front is sitting on the cart, holding a rope that goes to the wheels, and has a triumphant expression with his mouth wide open and his right fist raised. The man behind him is leaning over his shoulder, smiling broadly. They are on a paved street with buildings and streetlights in the background under a clear blue sky.

Heb jij je kruiwagen al gevonden?

Je bent jurist en hebt passie voor je vak. Hoewel je huidige functie leuk is, vraag je jezelf met regelmaat af of je wel op de juiste weg bent. Brengt deze baan je bijvoorbeeld dichterbij je uiteindelijke ambitie? Of moet je misschien andere stappen nemen om je doel te bereiken? Een gericht carrièrepad heeft immers alles te maken met planning, duidelijke doelen en bewuste keuzes. En dat is soms best lastig. Want je vak goed uitoefenen is één ding; succesvol richting geven aan je carrière een vak apart!

Bij Brunel Legal kennen we de juridische markt en weten we waar de kansen liggen. We hebben overal contacten; van middelgrote bedrijven tot multinationals, van advocatuur tot non-profit organisaties. Hierdoor weten we wat er speelt en waar we de meeste uitdagende projecten en interessantste opdrachten voor jou kunnen vinden. Gebruik ons dus gerust om binnen te komen bij de organisatie van jouw keuze. Dat is ons vak en daar zijn we goed in. Wij geven je graag een stevige zet in de juiste richting, zodat jij tijd overhoudt om te doen waar je goed in bent: uitblinken in jouw vak.

Dus... ook behoefte aan zo'n goede kruiwagen? Stuur ons dan je CV via www.brunel-legal.nl of bel ons op 020 - 312 15 54. Dan maken we snel een afspraak voor een nadere kennismaking!

www.brunel-legal.nl

brunellegal

Carrièremaker voor juristen